

ሕያው ሁን

ሕያውን አዳኝ የበለጠ ለማወቅ ቅረብ

ዮሐንስ 1-12

ጽሑፍ:- በዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ.

ትርጉም:- ፈቃዱ ገብሬ

እርማት:- በኃይሉ ልመንህ፣ ኃይሌ ጀናይ እና
ሰላመክብ አሰፋ

የመጀመሪያ እትም - 1996 ዓ.ም (2004)

Copyright

© 2003 by SIM, Addis Ababa, Ethiopia. Originally published in English under the title of BE ALIVE. Copyright © 1986 by SP Publications, Inc. Cook Communications Ministries, 4050 Lee Vance View, Colorado Springs, Colorado 80918, USA. All rights reserved.

መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረጉ መጻሕፍት

የኢስ ኣይ ኤም ሥነ ጽሑፍ ክፍል

ስልክ: 51 29 73፣ 49 32 52 የፖ.ሣ.ቁ. 127

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

ማውጫ

መቅደም	
1. እግዚአብሔር እዚህ አለ!.....	1
(ዮሐንስ 1)	
2. ስለ ኢየሱስ መማር.....	18
(ዮሐንስ 2)	
3. የሕይወትና የሞት ጉዳይ.....	31
(ዮሐንስ 3)	
4. ኃጢአተኛዋ ሳምራዊት ሴት	45
(ዮሐንስ 4)	
5. ከእግዚአብሔር ጋር እኩልነት ያለው ሰው	59
(ዮሐንስ 5)	
6. ብዙ ሕዝብ ኢየሱስን ሲተዉት	74
(ዮሐንስ 6)	
7. የበዓሉ አምባገሮ	89
(ዮሐንስ 7)	
8. ንጽጽሮችና ግጭቶች	102
(ዮሐንስ 8)	
9. ዓይነ ስውሩ ሰው እውነተኛ ነገር ተናገረ	116
(ዮሐንስ 9)	
10. መልካሙ እረኛና በጎቹ	129
(ዮሐንስ 10)	
11. የመጨረሻው ተአምርና - የመጨረሻው ጠላት.....	144
(ዮሐንስ 11)	
12. ክርስቶስና ምስቅልቅሉ ሁኔታ	157
(ዮሐንስ 12)	

መቅድም

የዮሐንስን ወንጌል በማጠናበትና ይህንን መጽሐፍ በምጽፍበት ወራት፣ በተቀደሰ መሬት ላይ የቆምሁ ያክል ይሰማኝ ነበር። ይበልጥ እያጠናሁና እየጻፍኩ በሄድሁ መጠን ብቁ አለመሆኔ ይበልጥ እየጎላ ታየኝ። ታላቁ የግሪክ ሊቅ ዶ/ር ኤ.ቲ. ሮበርትሰን፣ የዮሐንስ ወንጌልን፣ «በዓለም ከሚገኙ መጻሕፍት ሁሉ እጅግ በጣም ጥልቅ የሆነ መጽሐፍ» ማለታቸው የሚያስደንቅ አልነበረም።

በእነዚህ ጥናቶቼ አማካይነት የዚህን መጽሐፍ ጥልቀት በስፋት ለማቅረብ ስፍራ ያንሰኛል። ይሁንና የዚህን ድንቅ መጽሐፍ መልእክት መሠረታዊ ትምህርቶች ለማቅረብ ሞክራለሁ። የዮሐንስ ወንጌልን አንድ ለጋ ወጣት በርትቶ ከተነሣ ሊያጠናው፣ በአንጻሩ ደግሞ ምሁራን ሊመራመሩበት የሚችሉት ጥልቀት ያለው መጽሐፍ ነው።

ይሄኛው መጽሐፍ በዮሐንስ ወንጌል ላይ ከተዘጋጁት ሁለት እትሞች መካከል የመጀመሪያው ቅጽ ነው። ሁለተኛው መጽሐፍ ደግሞ ከምዕራፍ 13-21 ባሉት ነጥቦች ላይ የሚያተኩር ሲሆን፣ ከዚህኛው ቀጥሎ የሚወጣ ይሆናል።

ታዲያ ወደዚህ መጽሐፍ ጥናት በምትመጡበት ጊዜ፣ ልባችሁም ሆነ አእምሮአችሁ በአምልኮ መንፈስ ይያዝ ዘንድ አደራ እላለሁ። ዮሐንስ አስደናቂና አስደሳች የሆነ መጽሐፍ ብቻ የጻፈልን ሳይሆን፣ አስደናቂና ስሜትን የሚስብ የመንፈስ ሥዕልን የያዘ መጽሐፍም ጭምር ነው ያዘጋጀልን። እነዚህ ገጾች በግ፣ በር፣ አረኛ፣ አዲስ ልደት፣ ብርሃንና ጨለማ፣ የሕይወት ውኃ፣ እንጀራ፣ ዓይነ ስውርነት፣ የስንዴ ቅንጣት እና በመሳሰሉት ሌሎች ገላጭ ሥዕሎች የተሞሉ ናቸው። ስለሆነም «በመንፈስ ተነሣሥታችሁ» በምታነቡበት ጊዜ የዮሐንስ ወንጌል አዲስና ልዩ መጽሐፍ ሆኖ ታገኙታላችሁ።

ደግሞም ማስታወስ ያለባችሁ መጽሐፉን የምታጠኑ ሳትሆኑ፣ የምትመለከቱት የሰውን ልጅ ነው። «ጸጋንና እውነትን ተመልቶ... ክብሩን አየን» (ዮሐ. 1:14)።

ዋረን ደብልዩ. ዌርዝቢ

የዮሐንስ ወንጌል ዐበይት ርእሰ ነገሮች

ቁልፍ ቃል፡- ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ እመነብትና ሕያዋን

ሆናችሁ ኑሩ።

ቁልፍ ጥቅስ፡- ዮሐንስ 20:31

መግቢያ - 1:1-14

ሀ. ምቹ አጋጣሚ (1:15-6:71)

«ጊዜዬ ገና አልደረሰም» (2:4)

እርሱ ራሱ፡ ከሚከተሉት ጋር ግንኙነትን አደረገ፡-

1. ከደቀ መዛሙርቱ ጋር፤ 1:19-2:12
2. ከአይሁድ ጋር፤ 2:13-3:36
3. ከሳምራውያን ጋር፤ 4:1-54
4. ከአይሁድ አለቆች ጋር፤ 5:1-47
5. ከብዙ ሕዝብ ጋር፤ 6:1-77

ውሳኔ 1- ከእርሱ ጋር ለመመለስ አሻፈረኝ አሉ (6:66-71)።

ለ. ተቃውሞ (7:1-12:50)

«ጊዜው ገና ስላልደረሰ» (7:30)

በሚከተሉት ነጥቦች ምክንያት ከአይሁድ አለቆች ጋር ግጭቶች ተከስተው ነበር፡-

1. ሙሴ፤ 7:1-8:11
2. አብርሃም፤ 8:12-59
3. ስለ መሢሐ ማንነት፤ 9:1-10:42
4. ስለ ተአምራታዊ ኃይሉ፤ 11:1-12:36

ውሳኔ 2- በእርሱ ለማመን አሻፈረኝ አሉ (12:37-50)።

ሐ. ውጤት (13-21)

«ሰዓቱ ደርሷል» (13:1፤ 17:1)

1. የደቀ መዛሙርቱ እምነት፤ 13:-17
2. የአይሁዶች አለማመን፤ 18-19

ውሳኔ 3- እርሱን ሰቀሉት (19:13-22)

የኢየሱስ ድል አድራጊነት፤ 20-21

እግዚአብሔር እዚህ አለ!

ዮሐንስ 1

ሰሎሞን ቤተ መቅደሱን ለእግዚአብሔር አሳልፎ በሰጠበት ወቅት፤ «በውኑ እግዚአብሔር ከሰው ጋር በምድር ላይ ይኖራልን?» ብሎ ጠየቀ (1ኛ ነገ. 8:27)። በእርግጥም ጥያቄው ተገቢ ነበር። የእግዚአብሔር ክብር የመገናኛውን ድንኳን (ዘጸ. 40:34) እና የእግዚአብሔርን ቤት (1ኛ ነገ. 8:10-11) ሞልቶት ነበር። ይሁን እንጂ ወደ ጌላ ላይ ይህ ክብር ዓመፀኛውን እስራኤልን ትቶ ሄደ (ሕዝ. 9:3፤ 10:4፤ 18፤ 11:22-23)።

ከዚያ በጌላ አስደናቂ ነገር ሆነ። የእግዚአብሔር ክብር ወደ ሕዝቡ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ተመልሶ መጣ። የኢየሱስ የሕይወት ታሪክ በሙሉ ያልተጻፈ ሲሆን፤ አራቱ ወንጌላውያን ጽፈው ያቆዩልን ጥቂቱን ነው (ዮሐ. 21:25)። ማቴዎስ፤ ዮናዝሬቱ ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን ትንቢቶችን ስለመፈጸሙ አጽንዖት ሰጥቶ በሚጽፍበት ጊዜ፤ የአይሁድ ወገኖቹን ሁኔታ በአእምሮው ውስጥ እያሰበ ነበር። ማርቆስ ደግሞ ወንጌሉን የጻፈው በሥራ ለተጠመዱ ሮማውያን ነው። ማቴዎስ ስለ ኢየሱስ ንጉሥነት አጽንዖት ሲሰጥ፤ ማርቆስ ግን ራሱን ለምስኪኖች የሰጠ ርኅሩኅ አገልጋይ አድርጎ አቀረበው። ሉቃስ ደግሞ አዛኝና ርኅሩኅ የሆነውን የሰውን ልጅ በሚያስተዋውቅ መልኩ ወንጌሉን ለግሪክ ሰዎች ጻፈ።

ይሁንና ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን በመመስከር ረገድ ለሁለቱም ማለትም ለአይሁድና ለአረማውያን እንዲጽፍ ኃላፊነቱ የተሰጠው፤ ወዳጁ ለነበረው ደቀ መዝሙር ለዮሐንስ ነበር። ዮሐንስ ወንጌሉን ሲጽፍ፤ አይሁድና አረማውያን በአእምሮው ውስጥ እንደነበሩ እናውቃለን። ምክንያቱም፤ የአይሁድን አባባል ወይም ወግ አዘውትሮ ለአንባቢያኑ ሲተረጉም ይገኛል (1:38፤ 41-42፤ 5:2፤ 9:7፤ 19:13፤ 17፤ 20:16)። ስለ አይሁድ የሰጠው አጽንዖት የሚያመለክተው፤ ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን ትንቢቶች ፈጻሚ መሆኑን ብቻ ሳይሆን፤ የብሉይ ኪዳን

ምሳሌዎች ገላጭ መሆኑንም ጭምር ነው። ኢየሱስ የእግዚአብሔር በግ (1:29) እና ከሰማይ እስከ ምድር የተዘረጋ መሰላል ነው፤ (1:51፤ ደግሞም ዘፍጥ. 28 ተመልከቱ)። እርሱ አዲሱ ቤተ መቅደስ ነው፤ (ዮሐ. 2:19-21)። አዲስ ልደትንም ይሰጣል (3:4)። እርሱ የተሰቀለው እባብ (3:14) እና ከሰማይ የወረደ የእግዚአብሔር መና ነው (6:35)።

የመጀመሪያዎቹ ሦስት ወንጌላት በክርስቶስ ሕይወት ዙሪያ ለተፈጸሙት ክስተቶች አጽንዖት ሲሰጡ፣ ዮሐንስ ግን ለእነዚህ ክስተቶች ትርጓሜን ይሰጣል። ለምሳሌ፣ አራቱም ወንጌሎች ኢየሱስ አምስት ሺህ ሰዎችን መመገቡን ዘግበዋል። ዮሐንስ ግን በተናጠል ኢየሱስ ስለ ተአምራቱ «የሕይወት እንጀራ» በሚል ለሕዝብ የሰጠውን ትርጓሜ ዘግቧል።

በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ከዳር እስከ ዳር የሚታይ አንድ ዐቢይ አሳብ አለ። ይኸውም ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ስለመሆኑና፣ ለእርሱ ራሱን ለሚሰጥ ለማንም ሰው የዘላለምን ሕይወት እንደሚሰጥ ነው (20:31)። በዚህ የመጀመሪያ ምዕራፉ ላይ ዮሐንስ፣ ኢየሱስ ዘላለማዊ አምላክ መሆኑን የሚያሳዩ ሰባት የኢየሱስ ስሞችን ዘግቧል።

1. ቃል (ዮሐንስ 1:1-3፣ 14)

የምንናገራቸው ቃላቶችን የልብና የአእምሮ አሳቦቻችንን ለሌሎች እንደሚገልጡ ሁሉ፣ ኢየሱስ ክርስቶስም ለእኛ የእግዚአብሔርን ልብና አእምሮ የሚገልጥልን የእግዚአብሔር ቃል ነው። «እኔን ያየ አብን አይቶክል» (ዮሐ. 14:9)። ቃል ከፊደላት ይዋቀራል። ኢየሱስ ክርስቶስም «አልፋና ኦሜጋ» ነው (ራእ. 1:8)፤ እነዚህ የመጀመሪያና የመጨረሻ የግሪክ ፊደላት ናቸው። በዕብራውያን 1:1-3 ላይ እንደተጻፈው፣ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ያደለው የመጨረሻው ቃል ነው። ምክንያቱም እርሱ ከፍተኛው መለኮታዊው መገለጥ ስለሆነ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ዘላለማዊ ቃል ነው (ዮሐ. 1:1-2)። እርሱ በመጀመሪያም ነበረ። ከመጀመሪያም የኖረው እርሱ እንደ መጀመሪያ ፍጡር ሆኖ ሳይሆን፣ ዘላለማዊ ስለሆነ ነው። እርሱ

እግዚአብሔር ነው፤ ከእግዚአብሔር ጋር ነበረ። «አብርሃም ሳይወለድ እኔ አለሁ» ይላል (8:58)።

ደግሞም እርሱ ፈጣሪ ቃል ነው (1:3)። በእርግጥም በዮሐንስ 1:1 እና በዘፍጥረት 1:1 ማለትም በ«አዲስ ፍጥረት» እና በ«አሮጌው ፍጥረት» መካከል ተዛማጅነት ይታያል። እግዚአብሔር ዓለማትን በቃሉ ፈጠረ። «እርሱ ተናግሮአልና፤ ሆኑም፤ እርሱ አዘዘ፤ ጸኑም» (መዝ. 33:9)። እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ፈጠረ (ቆላ. 1:16)። ይህም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጡር ሳይሆን ዘላለማዊ አምላክ ነው ማለት ነው።

ተፈጥሮአል የሚለው ግሥ በግሪኩ ቃል፤ ፍጹም «የተጠናቀቀ ሥራ» ን የሚመለከት የግሥ ጊዜ ነው። ስለዚህም የፍጥረት ሥራ ያበቃ ድርጊት ነው። በእርግጥ ምንም እንኳ እግዚአብሔር በፍጥረቱ ላይ እየሠራ ቢሆንም (ዮሐንስ 5:17)፤ ፍጥረት ገና እየቀጠለ ያለ ሂደት አይደለም። ይልቁኑ የተጠናቀቀ ውጤት ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋ የሆነ ቃል ነው (1:14)። በምድር ላይም ያገለገለው ምትሐት ወይም መንፈስ ሆኖ አልነበረም። አካሉም እውነተኛ ያልሆነ ብዥታ አልነበረም። ዮሐንስና ሌሎች ደቀመዛሙርት ኢየሱስ አካል እንደነበረው እያንዳንዳቸው ያመኑበት የየግላቸው ምክንያት ነበራቸው (1ኛ ዮሐ. 1:1-2)። ምንም እንኳ ዮሐንስ አጽንዖት የሰጠው በክርስቶስ መለኮታዊነት ላይ ቢሆንም፤ የእግዚአብሔር ልጅ በሥጋ እንደመጣና ከኃጢአት በቀር የሥጋዊ ተፈጥሮ ድካም ሁሉ እንደነበረበት ይገልጻል።

ዮሐንስ በወንጌሉ እንደደከመው (4:6) እና እንደጠማው (4:7) ይናገራል። በውስጡ ታወከ (11:33) ዕንባውንም አፈሰሰ ይላል (11:35)። በመስቀል ላይ ሆኖ ተጠማ (19:28)፤ ሞተ (19:30)፤ ደግሞም ደሙ ፈሰሰ (19:34)። ከትንሣኤው በኋላም ቢሆን፤ ለቶማስና ለሌሎች ደቀ መዛሙርት፤ የከበረ አካል ይሁን እንጂ አሁንም እውነተኛ አካል እንደነበረው አረጋግጦላቸዋል (20:24-29)።

«ቃል ሥጋ የሆነው» እንዴት ነው? ይህ የተከናወነው በተአምራዊ ሁኔታ ድንግል በወለደችበት ጊዜ ነው (ኢሳ. 7:14፤ ማቴ. 1:18-25፤ ሉቃ. 1:26-38)። ክርስቶስ ኃጢአት የሌለበት ሰብአዊ ተፈጥሮን ለበሰ። ከልደቱ እስከ ሞቱ በነበረው የሕይወት ገጽታው ሁሉ እኛን መሰለ። «ቃል» ረቂቅ የሆነ ፍልስፍናና ጽንሰ አሳብ አይደለም። ነገር ግን ሊታይ፣ ሊዳሰስና ሊደመጥ የሚችል እውነተኛ አካል እንጂ። ክርስትና ክርስቶስ ነው፤ ክርስቶስም እግዚአብሔር ነው።

የእግዚአብሔር ክብር መገለጥ በወንጌል ውስጥ ጠቃሚ የሆነ ቁልፍ አሳብ ነው። ኢየሱስ በሰብእናው፣ በሥራውና በቃሉ አማካኝነት የእግዚአብሔርን ክብር ገለጠ። የሐንስ የእግዚአብሔርን ክብር በግልጽ የሚያሳዩ ሰባት ድንቅ ምልክቶችን ዘግቧል (2:11)። የአሮጌው ኪዳን ክብር የሚከስም ክብር ነበር። በክርስቶስ የተገለጠው የአዲሱ ኪዳን ክብር ግን እየጨመረ የሚሄድ ክብር ነው (2ኛ ቆሮ. 3)። ኢየሱስ ክርስቶስ በጸጋና በእውነት ተሞልቶ ተገለጠ። ይህ ሙላት ደግሞ በእርሱ የሚያምኑ ሁሉ ሊያገኙት የሚችሉት ነው (ዮሐ. 1:16)።

2. ብርሃን (ዮሐንስ 1:4-13)

ሕይወት በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ቁልፍ የሆነ አሳብ ነው። አሥራ ሁለት ጊዜ ተጠቅሶ ይገኛል። ለሰው ሕይወት መሠረታዊ ነገሮች ምንድን ናቸው? በጥቂቱ አራት ናቸው፤ እነዚህም፡- ብርሃን (ፀሐይ ብትጠፋ ሁሉም ነገር አብሮ ይጠፋል)፣ አየር፣ ውኃና ምግብ ናቸው። ኢየሱስ እነዚህን ነገሮች ሁሉ የያዘ ነው። እርሱ የሕይወት ብርሃንና የዓለም ብርሃን ነው (8:12)። እርሱ «የጽድቅ ፀሐይ» ነው (ሚል. 4:2)። እርሱ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት «የሕይወት እስትንፋስ»ን (ዮሐ. 3:8፤ 20:22) እና የሕይወት ውኃን ይሰጠናል (4:10፤ 13-14፤ 7:37-39)። በመጨረሻም፣ ኢየሱስ ከሰማይ የመጣ የሕይወት እንጀራ ነው (6:35)። እርሱ ሕይወት ያለውና ሕይወትን የሚሰጥ ብቻ ሳይሆን፣ ራሱ ሕይወት ነው (14:6)።

ብርሃንና ጨለማ በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ የሚደጋገሙ ቁልፍ አሳቦች ናቸው። እግዚአብሔር ብርሃን ሲሆን (1ኛ ዮሐ. 1:5)፣ ሰይጣን ግን «የጨለማው ሥልጣን» ነው (ሉቃስ 22:53)። ሰዎች

አንድም ብርሃንን አልያም ጨለማን ስለሚወዱ፤ ይህ መውደዳቸው ተግባራቸውን ይቆጣጠራል (ዮሐ. 3:16-19)። በክርስቶስ የሚያምኑ፤ «የብርሃን ልጆች» ናቸው (12:35-36)። የመጀመሪያው ፍጥረት «ብርሃን ይሁን» በመባል እንደተጀመረ ሁሉ፤ አዲሱ ፍጥረትም በአማኝ ልብ ውስጥ ብርሃን ሲገባ ይጀምራል (2ኛ ቆሮ. 4:3-6)። የኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዓለም መምጣት፤ ለኃጢአተኛው ሰው የአዲስ ቀን መቃረብ ነው (ሉቃ. 1:78-79)።

በኃጢአት የታወሩ ሰዎች ይህን ብርሃን በደስታ ያስተናግዳሉ ብለን እናስብ ይሆናል፤ ይህ ግን ሁልጊዜ አይሆንም። እውነተኛው ብርሃን በመጣ ጊዜ የጨለማው ሥልጣን ስለተቃወመው ግጭት ተከተለ። የዮሐንስ ወንጌል 1:5 ቃል በቃል ሲነበብ፤ «ብርሃንም በጨለማ ይበራል፤ ጨለማም አላሸነፈውም ወይም አልተረዳውም» የሚል ይሆናል። ግሁ በግሪክ ቋንቋ «ማሸነፍ» ወይም አንድን ነገር «ተረድቶ መያዝ» ማለትን ሊያመለክት ይችላል። በመላው የዮሐንስ ወንጌል ሁለቱ አሳቦች ወይም አመለካከቶች ሲገለጡ እናያለን። ይኸውም ሰዎች ጌታ የሚናገረውን ወይም የሚሠራውን ስለማይረዱ ይቃወሙታል። ይህ ተቃውሞ በመጨረሻ ከርሮ ክርስቶስን እስከ መስቀል እንዳደረሰ፤ ከምዕራፍ 7-12 ያለው የዮሐንስ ወንጌል ክፍል ይዘግባል።

ኢየሱስ መንፈሳዊ እውነትን በሚያስተምርበት በየትኛውም ጊዜ፤ አድማጮቹ ትምህርቱን በቁሳዊ ወይም በሥጋዊ መንገድ ይተረጉሙት ነበር። ብርሃኑ የእምሮአቸውን ጨለማ ጥሶ መግባት አልቻለም። አካሉ ቤተ መቅደስ መሆኑን በተናገረበት ጊዜ ይህ እውነታ ታይቷል (2:19-21)፤ ስለ አዲስ ልደት (3:4)፤ ስለ ሕያው ውኃ (4:11)፤ የእርሱን ሥጋ ስለ መብላት (6:51)፤ ስለ መንፈሳዊ አርነት (8:30-36)፤ ሞት እንቅልፍ ስለ መሆኑ (11:11-13)፤ እና ሌሎች በርካታ መንፈሳዊ ጉዳዮችንም በተናገረ ጊዜ ይህ እውነት ተገልጧል። ጨለማ ሞትና ሲኦል ሲሆን፤ ብርሃን ደግሞ ሕይወትና መንግሥተ ሰማይ ነው። ስለሆነም ሰይጣን ሰዎችን በጨለማ ውስጥ ለማስቀረት ይጥራል።

ይህ ቁም ነገር የመጥምቁ ዮሐንስን አገልግሎት ምንነት ለመገንዘብ ይጠቅማል (1:6-8)። መጥምቁ ዮሐንስ የተላከው፣ ብርሃን ወደ ዓለም መምጣቱን በማብሰር፣ የኢየሱስ ክርስቶስ ምስክር ለመሆን ነበር። የእስራኤል ሕዝብ ከታደሉት የመንፈሳዊ ግንዛቤ በተቃራኒ፣ መሢሐቸውን ከማየት ታወሩ። በዚህ መጽሐፍ «ምስክር» የሚለው ቃል ቁልፍ አሳብ ነው። ዮሐንስ ይህን ቃል ሠላሳ ሦስት ጊዜ እንደ ግሥ፣ አሥራ አራት ጊዜ ደግሞ እንደ ስም ይጠቀምበታል። «እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ ነው!» እያሉ ከመሰከሩት በርካታ ሰዎች አንዱ መጥምቁ ዮሐንስ ነበር። የሚያሳዝነው ግን መጥምቁ ዮሐንስ በሚገደልበት ጊዜ የአይሁድ አለቆች ለማዳን ያደረጉት ምንም ነገር አልነበረም።

የእስራኤል ሕዝብ ኢየሱስ ክርስቶስን ያልተቀበሉት ለምን ነበር? ምክንያቱ «እርሱን አላወቁትም» ነበርና ነው። በመንፈሳዊ ነገር ሞኞች ነበሩ። ኢየሱስ «እውነተኛው ብርሃን» ነው። ሌሎች ብርሃኖች ሁሉ የዚህ ምንጭ ቅጂዎች ናቸው። አይሁዶች ግን በቅጂዎቹ ረክተው ቀሩ። ሙሴና ሕግጋቱ፣ ቤተ መቅደሱና መሥዋዕቶቹም ነበሩአቸው። ዳሩ ግን እነዚህ «ብርሃኖች» የብሉይ ኪዳን ሃይማኖት ፍጻሜ ወደ ሆነው፣ ወደ ዋነኛው እውነተኛ ብርሃን የሚጠቁሙ መሆናቸውን አልተገነዘቡም።

ቀደም ሲል እንደተገለጸው፣ የዮሐንስን ወንጌል በምታጠነበት ጊዜ፣ በሕጉ ውስጥ በምሳሌነት ለቆመው ነገር ሁሉ፣ ፍጻሜው እርሱ መሆኑን ኢየሱስ ሲያስተምር ታገኙታላችሁ። አይሁድ ሆነው መወለዳቸው ብቻውን በቂ አልነበረም። ዳግም ሊወለዱ፣ ከላይ ሊወለዱ ያስፈልጋቸው ነበር (ምዕራፍ 3)። የሚሰጣቸው አዲስ ዕረፍት እንዳለው ሲያስተምራቸው ስለፈለገ፣ ሆን ብሎ በሰንበት ዕለት ሁለት ተአምራትን አደረገ» (ምዕራፍ 5 እና 9)። እርሱ የሚያረካ መና (ምዕራፍ 6) እና ሕይወት የሚሰጥ ውኃ (7:37-39) ነው። እርሱ የአዲሱ መንጋ እረኛ (10:16) እና አዲሱ የወይን ግንድ ነው (ምዕራፍ 15)። ይሁን እንጂ ሕዝቡ በተለምዶ ሃይማኖታቸው እግር ተወርች ስለታሰሩ፣ መንፈሳዊውን እውነት መረዳት ተሳናቸው። ኢየሱስ ራሱ ወደ ፈጠረው ዓለም መጣ። ነገር ግን ሕዝቡ የሆኑት እስራኤል ሊያውቁት አልቻሉም፣ ሊቀበሉትም አልፈቀዱም።

ሥራውን አይተዋል፤ ቃሎቹንም ሰምተዋል። ፍጹም የሆነውን ሕይወቱንም ተመልክተዋል። እውነትን እንዲጨብጡ፤ እንዲያምኑና እንዲድኑ እርሱ ሁሉንም ዕድሎች ሰጥቶአቸዋል። ኢየሱስ መንገድ ነው፤ ነገር ግን በእርሱ ሊራመዱ አልወደዱም (6:66-71)። እርሱ እውነት ነው፤ ነገር ግን ሊያምኑበት አልፈቀዱም (12:37)። እርሱ ሕይወት ነው፤ እነርሱ ግን ስቀሉት!

ታዲያ የዘመናችንም ኃጢአተኞች ቢሆኑ እነዚህን ጥፋቶች መድገም የለባቸውም። ክርስቶስን የሚቀበል ማንም ሰው ዳግም ይወለድና ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ይገባል። ዮሐንስ 1:12-13 ያለው ክፍልም እግዚአብሔር ስለሰጠን ስለዚህ ድንቅ ተስፋ ይናገራል። ዮሐንስ ስለዚህ አዲስ ልደት በምዕራፍ 3 በጥልቀት ያቀርባል። ይሁንና እዚህ ላይ የሚያብራራው፤ በሰብአዊ ተፈጥሮ አማካኝነት ስለሚገኘው ሥጋዊ ልደት ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር ስለሚሰጥ መንፈሳዊ ልደት ነው።

ብርሃኑ አሁንም ያበራል! በግልህ ይህን ብርሃን ተቀብለህ የእግዚአብሔር ልጅ ሆነሃልን?

3. የእግዚአብሔር ልጅ (ዮሐንስ 1:18-28፤ 49)

መጥምቁ ዮሐንስ በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከታወቁ ሰዎች አንዱ ነው። ቢያንስ ሰማኒያ ዘጠኝ ጊዜ ስሙ ተጠቅሷል። ዮሐንስ ኢየሱስን ለእስራኤል ሕዝብ የማስተዋወቅ ልዩ ዕድል የተሰጠው ሰው ነበር። በተጨማሪም ሕዝቡ መሢሐቸውን እንዲቀበሉ የማዘጋጀት ከባድ ሥራም ነበረበት። ስለ ኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡና ይህን ማድረጋቸውንም በመጠመቅና የተለወጠ ሕይወት በመኖር እንዲያስመሰክሩ አሳስባቸው።

ወንጌላዊው ዮሐንስ፤ መጥምቁ ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ የተናገረውን ያጠቃልላል (ዮሐ. 1:15-18)። በመጀመሪያ፤ እርሱ ዘላለማዊ ነው (ቁ. 15)። መጥምቁ ዮሐንስ ኢየሱስ ከመወለዱ ስድስት ወራት ቀደም ብሎ የተወለደ ሰው ነበር (ሉቃ. 1:36)። ስለሆነም በዚህ አባባሉ የሚገልጸው የጌታችንን ቀደምት ህልውና እንጂ ስለ ልደት ቀኑ አይደለም።

ኢየሱስ ክርስቶስ የጸጋ ሙላትና እውነት አለው (ዮሐ. 1:16-17)። ጸጋ ማለት፣ ለማይገባቸውና በጥረታቸው ሊያገኙት ለማይችሉ ሰዎች የሚሰጥ፣ የእግዚአብሔር ቸርነትና ደግነት ነው። እግዚአብሔር እያንዳንዳችንን እውነትን ብቻ መሠረት አድርጎ ቢከታተለን ኖሮ ማናችንም መኖር ባልቻልን ነበር። ነገር ግን እርሱ እኛን የሚገናኘን ጸጋንና እውነትን መሠረት አድርጎ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በሕይወቱ በሞቱና በትንሣኤው የሕግን ጥያቄ በሙሉ ፈጽሞአል። ስለዚህ አሁን ክርስቶስን ለሚያምኑት ሁሉ እግዚአብሔር የጸጋውን ሙላት ለማካፈል ሙሉ ፈቃድ አለው። ጸጋ የሌለበት እውነት ውሸት ነው፤ እውነት የሌለበት ጸጋ ፍርድን ያመጣል።

ዮሐንስ፣ በዮሐንስ ወንጌል 1:17 ላይ በሙሴ ሕግ ሥር ጸጋ አልነበረም የሚል አሳብ አላነሣም። ምክንያቱም በዚያን ዘመንም ጸጋ ነበረ። እያንዳንዱ መሥዋዕት የእግዚአብሔር ጸጋ መግለጫ ነበር። ሕጉ የእግዚአብሔርን እውነትም ይገልጥ ነበር። ይሁንና በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና እውነት ወደ ሙላታቸው ይደርሳሉ። ይህ ሙላት ደግሞ ለእኛም የተሰጠ ነው። በጸጋ ድነናል (ኤፌ. 2:8-9)፤ ደግሞም በጸጋ እንኖራለን (1ኛ ቆሮ. 15:10)፤ በምናደርገው ነገርም ሁሉ በእግዚአብሔር ጸጋ እንደገፋለን። በጸጋ ላይ ጸጋን መቀበል እንችላለን፤ ምክንያቱም እርሱ «ጸጋን አብልጦ ይሰጣል» ይላልና (ያዕ. 4:6)። በዚሁ ክፍል ዮሐንስ የሚያመለክተው የሙሴን ሥርዓት የሚተካ የተሟላ አዲስ ሥርዓት መምጣቱን ነው።

በመጨረሻም፣ ኢየሱስ ክርስቶስ እግዚአብሔርን ለእኛ ይገልጥልናል (1:18)። እግዚአብሔር በባሕሪው የማይታይ ነው (1ኛ ጢሞ. 1:17፤ ዕብ. 11:27)። ሰው፣ እግዚአብሔር በተፈጥሮ ውስጥ ሲገለጥ ሊያየው ይችላል (ሮሜ 1:20፤ መዝ. 19:1-6)። እንደዚሁም እግዚአብሔር በታሪክ ውስጥ ባከናወናቸው ታላላቅ ሥራዎቹም ተገልጧል። ይሁንና የሰው ልጅ እግዚአብሔርን ራሱን በዓይኖቹ ማየት አይችልም። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን «የማይታየው አምላክ ምሳሌ ነው»፤ ደግሞም «የባሕርዩው ምሳሌ» ነው። በመሆኑም እግዚአብሔርን ለእኛ ይገልጥልናል። «ጮኸ» የሚለው ቃል ሲተረጎም፣ «አብራራ፣ ገለጠ፣ መንገድ

አላየ» የሚሉትን አሳቦች ይሰጠናል። ልጁ ኢየሱስ ክርስቶስን በማወቅ ካልሆነ በቀር እግዚአብሔርን ልንረዳ አንችልም።

በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ «ልጅ» የሚለው ቃል ለመጀመሪያ ጊዜ በጥቅም ላይ ሲውል ይታያል (ዮሐ. 1:18)። «አንድያ ልጁን» የሚለው ሐረግ፣ «የተለየ፣ በዓይነቱ ብቸኛ» ማለትን ያመለክታል። ይህ ደግሞ ልጁ በአንድ ወቅት ያልነበረ፣ ነገር ግን አባት ወደ ህልውና ያመጣው መሆኑን አያመለክትም። ኢየሱስ ክርስቶስ ዘላለማዊ አምላክ ነው። እርሱ ለዘላለም የሚኖር ነው።

ኢየሱስ፣ በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ቢያንስ ዘጠኝ ጊዜ ያህል «የእግዚአብሔር ልጅ» ተብሏል (1:34፣49፣ 3:18፣ 5:25፣ 10:36፣ 11:4፣ 27፣19:7፣ 20:31)። እንደምታስታውሱት ዮሐንስ ወንጌሉን ሲጽፍ ዓላማ አድርጎ የተነሣው ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን፣ እኛን በማሳመን ጉዳይ ላይ ነበር (20:31)። ቢያንስ አሥራ ዘጠኝ ጊዜ ኢየሱስ ልጅ ተብሎ ተጠቅሟል። እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ ብቻ ሳይሆን፣ እግዚአብሔር ወልድም ነው። አጋንንት እንኳ ይህንን ተገንዝበው ነበር (ማር. 3:11፣ ሉቃ. 4:41)።

በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ኢየሱስ እግዚአብሔር መሆኑን ከመስክሩት ሰድስት ሰዎች መካከል መጥምቁ ዮሐንስ አንዱ ነው። ሌሎቹ፣ ናትናኤል (1:49)፣ ጴጥሮስ (6:69)፣ የተፈወሰው ዓይነ ስውር (9:35-38)፣ ማርታና (11:27)፣ ቶማስ ነበሩ (20:28)። ጌታችንን ራሱን (5:25፣ 10:36) ብትጨምሩ ደግሞ ሰባት ግልጽ ምስክሮች ይሆናሉ።

ዮሐንስ የመጥምቁ ዮሐንስን፣ የኢየሱስንና የመጀመሪያዎቹን ደቀ መዛሙርት ሕይወት አስመልክቶ የአራት ቀናት ዘገባውን ያቀርባል። በምዕራፍ ሁለትም ላይ ይህንኑ ቅደም ተከተል በመቀጠል፣ የዘፍጥረት ምዕራፍ አንድን የፍጥረት ሳምንት በሚያነጻጸር መልኩ «የአዲሱ ፍጥረት ሳምንት» እንደሆነ አድርጎ ያቀርባል።

በመጀመሪያው ቀን (1:19-24)፣ ከአይሁድ አለቆች የተውጣጣ ሽንጎ መጥምቁ ዮሐንስን ጠየቀው። እነዚህ ሰዎች ዮሐንስንና አገልግሎቱን የመመርመር ማንኛውም መብት ነበራቸው።

ምክንያቱም የእምነቱ ተንከባካቢዎችና ጠባቂዎች እነርሱው ስለነበሩ ነው። በርካታ ጥያቄዎችን የጠየቁት ሲሆን፤ እርሱም በግልጽ ምላሽ ሰጥቶአቸዋል።

«አንተ ማን ነህ?» የሚለው ተገቢ ጥያቄ ነበር። መጥምቁ የሐንስን ለመስማት ብዙ ሕዝብ ከመሰብሰቡም በላይ ብዙዎቹም ይጠመቁ ነበር። በመሆኑም፤ ተስፋ የተገባለቱ መሢሕ እርሱ ይሆንን? ወይስ መሢሕ ከመገለጡ በፊት ይመጣል የተባለው ኤልያስ እርሱ ይሆንን (ሚል. 4:5) የሚሉ ጥያቄዎች ተነሥተዋል። ምንም እንኳን የሐንስ ተአምራትን ያላደረገ (10:41) ቢሆንም፤ ተስፋ የተገባለት እርሱ እንደነበረ አድርገው ሰዎች ሳያስቡ አልቀሩም።

የሐንስ ግን ኤልያስም መሢሕም አይደለሁም ብሎ አስተባበለ። (በአንድ በኩል ይመጣል የተባለው ኤልያስ እርሱ ነበር፤ ማቴ. 17:10-13 ያለውን ተመልከቱ)። የሐንስ ስለ ራሱ የሚናገረው ምንም ነገር አልነበረውም። ምክንያቱም የተላከው ስለ ኢየሱስ እንዲናገር ነበር! ኢየሱስ «ቃል» ነው። የኢሳይያስን ትንቢት (ኢሳ. 40:1-3) ወደ ኋላ ተመልሶ በማመልከት፤ የትንቢቱ ፍጻሜ እርሱ መሆኑን አረጋገጠ።

ሸንጎው የሐንስ ማን እንደሆነ ካረጋገጠ በኋላ፤ ቀጥሎ «ለምንድን ነው የምታጠምቀው?» በማለት ሥራው ምን እንደሆነ ጠየቀው። የሐንስ የማጥመቅ ሥልጣንን የተቀበለው ከሰዎች ሳይሆን ከሰማይ ነበር። ምክንያቱም እርሱ በእግዚአብሔር የተላከ ስለነበር ነው (ማቴ. 21:23-32)። በዚያን ዘመን የአይሁድ አለቆች፤ የአይሁድን እምነት ሊከተሉ የሚፈልጉ — አረማውያንን ያጠምቁ ነበር። የሐንስ ግን ያጠመቀው አይሁዶችን ነበር!

የሐንስ የእርሱ ጥምቀት የውኃ ጥምቀት እንደነበረ፤ ሆኖም ግን መንፈሳዊ ጥምቀትን የሚሰጥ መሢሕ እንደሚመጣ ገለጸ። በተጨማሪም አዲስ ሃይማኖት እያቋቋመ እንዳልነበረ ወይም ራሱን ከፍ ለማድረግ እንዳልፈለገ፤ እውነቱን ነገራቸው። ይልቅስ እርሱ ሰዎችን ወደ አዳኛቸው ወደ እግዚአብሔር ልጅ እየመራቸው ነበር (ዮሐ. 1:34)። ዘግየት ብለን እንደምንማረው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ አይሁድ ሕዝብ የቀረበው በጥምቀት አማካኝነት ነበር።

4. የእግዚአብሔር በግ (ዮሐንስ 1:29-34)

ይህ ሐዋርያው ዮሐንስ የጻፈው የሳምንቱ ሁለተኛ ቀን ድርጊት ነው። ከነበሩት የሸንጎ አባላት አንዳንዶቹ የመጥምቁ ዮሐንስን መልእክት ለመስማት እንደተገኙ የሚያጠራጥር አልነበረም። በዚህ ጊዜ ኢየሱስን «የእግዚአብሔር በግ» ብሎ ጠራው። ይህ ስያሜ በሚቀጥለው ቀንም የሚደጋግመው ስያሜ ነበር (ቁ. 35-36)። በአንድ መልኩ የመጽሐፍ ቅዱስ መልእክት በዚህ ስያሜ ሊጠቃለል ይችላል። በብሉይ ኪዳን የነበረው ጥያቄ «በጉ ወዴት ነው?» (ዘፍጥ. 22:7) የሚለው ነበር። በአራቱም ወንጌላት «እነሆ፣ የእግዚአብሔር በግ!» የሚል አጽንዖት ይታያል። በጉ እዚህ ነው! በእርሱ ካመናችሁ በኋላ፣ ከሰማያውያን ባለቅኔዎች ጋር፣ «ክብር ለበጉ!» (ራእይ 5:12) በማለት ታዜማላችሁ።

የእስራኤል ሕዝብ ለመሥዋዕት በጎችን የማቅረብ ልማድ ነበራቸው። ስለዚህ በፋሲካ ዕለት እያንዳንዱ ቤተሰብ በግ የግዴታ ይኖረዋል። በዓመቱ መካከል ደግሞ ያው ቤተሰብ፣ በቤተ መቅደሱ መሠዊያ ላይ፣ በየቀኑ ሁለት ሁለት በግ ይሠዋ ነበር። በተጨማሪም በዚሁ ስፍራ ለግል መሥዋዕት እንዲሆኑ የሚመጡ በጎችም በሙሉ ይሠዋሉ። እነዚያ በጎች ሰዎች ወደ ሰዎች የሚያመጡዋቸው ነበሩ። ግን ይኸኛው በእግዚአብሔር ለሰዎች የተሰጠ የእግዚአብሔር በግ ነው። እነዚያ በጎች ኃጢአትን ማስወገድ አይችሉም ነበር። የእግዚአብሔር በግ ግን ኃጢአትን ሊያስወግድ ይችላል። እነዚያ በጎች ለእስራኤል ሕዝብ ብቻ የሚቀርቡ ነበሩ፣ ይኸኛው በግ ግን፣ ደሙን ለዓለም በሙሉ ያፈሰሰ በግ ነው።

የዮሐንስ ጥምቀት ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ ከመሆኑ ጋር ምን ግንኙነት አለው? ጥምቀት በአዲስ ኪዳን በውኃ ውስጥ በመዘፈቅ መሆኑን የሁሉም የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት ምሁራን በአጠቃላይ ይስማሙበታል። ይህ ደግሞ ሞትን፣ ቀብርንና ትንሣኤን ያመለክታል። መጥምቁ ዮሐንስ ኢየሱስን ባጠመቀበት ጊዜ፣ ኢየሱስና ዮሐንስ በሥዕላዊ መንገድ የገለጹት ይኸውም ኢየሱስ የእግዚአብሔር የመሥዋዕት በግ ሆኖ (ሉቃ. 12:50፤ ኢሳ. 53:7) ሲሞት በመስቀል ላይ የሚሠቃየውን

ሥቃይ ነበር። የእግዚአብሔር በግ «ጽድቅን ሁሉ የሚፈጽመው» (ማቴ. 3:15) በሞት፣ በቀብርና በትንሣኤ አማካኝነት ነው።

ምናልባት ዮሐንስ ተሳስቶ ሊሆን ይችላል። ምናልባትም የናዝሬቱ ኢየሱስ የእግዚአብሔር በግ ወይም የእግዚአብሔር ልጅ ስለመሆኑ እርግጠኛ አልነበረ ይሆናል። ነገር ግን አብ መንፈስ ቅዱስን በርግብ አምሳል በመላክና በኢየሱስ ላይ እንዲያርፍ በማድረግ የኢየሱስን ማንነት ገልጾታል። ይህ እንዴት አስደናቂ የሆነ የሥላሴ አንድነት ሥዕላዊ መገለጫ ነው!

5. መሢሐ (ዮሐንስ 1:35-42)

ነገሮች በቅደም ተከተላቸው ሂደቱን ሲቀጥሉ አሁን ሦስተኛው ቀን ነው። ሰባተኛው ቀን በቃና ዘገሊላ የተደረገውን ሠርግ (2:1) ያጠቃልላል። የአይሁድ ሰርጎች በባሕላቸው መሠረት ረቡዕ ቀን ስለሚደረጉ፣ ይህ ሦስተኛው ቀን የሰንበት ዕለት ነበር። ነገር ግን ለዮሐንስም ሆነ ለኢየሱስ ቀኑ የዕረፍት ቀን ሊሆን አልቻለም። ምክንያቱም ዮሐንስ ይሰብክ የነበረ ሲሆን፣ ኢየሱስ ደግሞ ደቀ መዛሙርትን ይሰበስብ ነበር።

ኢየሱስን የተከተሉት ሁለቱ የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት፣ የወንጌል ጸሐፊ የሆነው ዮሐንስና ወዳጁ እንድርያስ ነበሩ። መጥምቁ ዮሐንስ፣ ሰዎች ኢየሱስን ለመከተል ብለው ትተውት ሲሄዱ ደስተኛ ነበር። ምክንያቱም የእርሱ አገልግሎት ያተኮረው በኢየሱስ ላይ ነበር። «እርሱ ሊልቅ እኔ ግን ላንስ ያስፈልጋል» (3:30) የሚል አቋም ነበረው።

ኢየሱስ፣ «ምን ትፈልጋላችሁ?» ብሎ በሚጠይቅበት ጊዜ፣ ዓላማቸውንና ግባቸውን ለይተው እንዲገልጹ መገፋፋቱ ነበር። ይፈልጉት የነበረው የሮምን አገዛዝ የሚያስወግድ አብዮታዊ መሪ ነበርን? ፍላጎታቸው ያ ከነበረ የሚያዋጣቸው ስለ አገር ቀናኢ ከሆኑት ጋር ማበር ነበረባቸው። እንድርያስና ዮሐንስ ሕይወታቸው በእግዚአብሔር ልጅ እንዴት እንደሚለወጥ በዚያን ዕለት የተገነዘቡት በጥቂቱ ነበር።

«የት ትኖራለህ?» የሚለው ጥያቄ «አሁን ሥራ የበዛብህ ከሆነ፣ ወደ ጌላ እንምጣ ወይ?» የሚል አሳብ የሚጠቁም ይመስላል። ሆኖም ግን ኢየሱስ ቀኑን ከእርሱ ጋር እንዲያሳልፉ

ጋበዛቸው (ከጠዋቱ አራት ሰዓት ሆኖ ነበር)። ከዚያም ስለ ተልዕኮው አንዳንድ ነገሮችን እንደገለጸላቸውና የገዛ ራሳቸውን የልብ አሳብ እንደነገራቸው፤ እንዲሁም ጥያቄዎቻቸውን እንደመለሰላቸው አያጠራጥርም። ሁለቱም በንግግሮቹ እጅግ ስለተመሰጡ፤ ወንድሞቻቸውን ፈልገው ወደ ኢየሱስ ይዘው መጡ። እንድርያስ ስምዖንን፤ ዮሐንስ ደግሞ ያዕቆብን አመጣ። በእርግጥም የወንድሞቻቸው ጠባቂዎች ሆኑ! (ዘፍጥ. 4:9)። በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ በየትኛውም ስፍራ እንድርያስን የምናገኘው አንድ ሰው ወደ ኢየሱስ ይዞ ሲመጣ ነው። ያን ጥቂት እንጀራና ዓሳዎች የያዘውን ልጅ ያመጣውም እርሱ ነበር (12:20-21)። በተጨማሪም ኢየሱስን ለማየት የወደዱትን ግሪካዊያንም ወደ ኢየሱስ ያመጣው ራሱ ነበር (12:20-21)። እንድርያስ ለትዝታ ያህል የሚጠቀሱ ምንም ስብከቶችን አላስመዘገበም። ይሁን እንጂ በድርጊቶቹና ሰውን በግል ወደ ጌታ በማምጣት የሕይወት ተግባሩ ታላላቅ ስብከቶችን ሰብኳል።

«መሢሐን አግኝተናል!» የሚል ነበር እንድርያስ ለስምዖን የተናገረው ምስክርነት። በዕብራይስጥ ቋንቋ መሢሐ ማለት «የተቀባ» ማለት ነው። በግሪክኛው ደግሞ «ክርስቶስ» የሚል አቻ ትርጉም አለው። ቃሉ ለአይሁድ «የእግዚአብሔር ልጅ» ከማለት ጋር አንድ ነው (ማቴ. 26:63-64፤ ማር. 14:61-62፤ ሉቃ. 22:67-70 ተመልከቱ)። በብሉይ ኪዳን ዘመን ነቢያት፤ ካህናትና ነገሥታት ለአንድ ልዩ አገልግሎት የሚሰጡት በመጀመሪያ ከተቀቡ በኋላ ነበር። በተለይ ነገሥታት «እግዚአብሔር የቀባው» በመባል ይታወቁ ነበር (1ኛ ሳሙ. 26:11፤ መዝ. 89:20)። በመሆኑም አይሁዶች ስለ መሢሐቸው በሚናገሩበት ጊዜ፤ የሚያስቡት መጥቶ ነፃ የሚያወጣቸውንና መንግሥት የሚመሠርትላቸውን ንጉሥ ነበር። በአይሁድ መምህራን ዘንድ መሢሐ የሚሠራውን በተመለከተ ግራ የመጋባት ሁኔታ ነበር። አንዳንዶቹ ተሠቃይቶ መሥዋዕት እንደሚሆን ተመልከቱ (በኢሳይያስ 53 እንዳለው)። ሌሎቹ ደግሞ አስደናቂ ንጉሥ እንደሚሆን ያስቡ ነበር (በኢሳይያስ 9 እና 11 እንዳለው)። ስለሆነም ኢየሱስ ለገዛ ተከታዮቹም እንኳ ሳይቀር፤ ከንግሥና አስቀድሞ መስቀል፤ ወደ ክብሩ ከመግባቱ አስቀድሞ መሠቃየት የግድ እንደሚያስፈልገው ማስረዳት ነበረበት (ሉቃ.

24:13-35):: የኢየሱስ መሢሕ የመሆንና ያለመሆን ጉዳይ በእርግጥ የዘመኑን አይሁዶች በብርቱ የተፈታተነ ችግር ነበር (ዮሐ. 7:26፣ 40-44፤ 9:22፤ 10:24)::

በኢየሱስና በስምዖን መካከል የተካሄደው ቃለ ምልልስ የስምዖንን ሕይወት ለወጠው:: አዲስ መጠሪያንም አስገኘለት:: ይኸውም በግሪክ ቋንቋ ጴጥሮስ ሲሆን፤ ኢየሱስ ይናገር በነበረው አረማይስጥ ቋንቋ ደግሞ ኬፋ የሚል ነበር:: ደካማውን ጴጥሮስን ወደ ዓለት ለመቀየር ጌታ ኢየሱስ ብዙ መልፋት ያስፈለገው ቢሆንም ሥራውን አከናውኖታል:: «አንተ ... ነህ፤ አንተ ... ትባላለህ» የተሰኘው አገላለጽ፤ ክርስቶስን ለሚያምኑ ሁሉ ትልቅ መጽናናትን ይሰጣል:: በእርግጥም እርሱ ለእኛ «የመሆንን ሥልጣን» ይሰጠናል (1:12)::

እንድርያስና ዮሐንስ ክርስቶስን ያመኑት፤ በመጥምቁ ዮሐንስ የታማኝነት ምስክርነት ሳቢያ መሆኑን ልብ ማለቱ ተገቢ ነው:: ጴጥሮስና ያዕቆብ ወደ ክርስቶስ የመጡት የገዛ ወንድሞቻቸው ከርኅራኄ ተነሣሥተው ባከናወኑት የፍቅር ሥራ ነበር:: ወደ ኋላ ላይ ኢየሱስ ራሱ ፊልጶስን ይማርከዋል፤ ፊልጶስ ደግሞ በፊናው ለናትናኤል ይመሰክርለትና ወደ ኢየሱስ ያመጣዋል:: እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን ወደ አዳኙ ለማምጣት ልዩ ልዩ መንገዶችን ስለሚጠቀም፤ የእያንዳንዱ ሰው ልምድ የተለየ ነው:: ዋናው ቁም ነገር ክርስቶስን ማመናችንና ሌሎች ሰዎችንም ወደ እርሱ ለማምጣት መነሣሣታችን ነው::

6. የእስራኤል ንጉሥ (ዮሐንስ 1:43-49)

ፊልጶስን የጠራው ኢየሱስ ራሱ ሲሆን፤ ፊልጶስም አምኖ ተከተለው:: እግዚአብሔር አንድን ሰው ከመጥራቱ አስቀድሞ ልቡን እንደሚያዘጋጅ የታወቀ ነው:: ታዲያ ፊልጶስም ምን ዓይነት የልብ ዝግጅት እንዳደረገ አናውቅም:: የምናውቀው ነገር፤ ፊልጶስ እምነቱን ለወዳጁ ለናትናኤል ለማካፈል መሻቱንና ለማመኑ ማረጋገጫ መሆኑን ነው::

የዮሐንስ ወንጌል 21:2 እንደሚያመለክተው፤ ናትናኤልን ጨምሮ ቢያንስ ሰባቱ የጌታ ደቀ መዛሙርት ዓሣ አጥማጆች ነበሩ:: ዓሣ አጥማጆች ሥራቸው የቱንም ያህል እንኳ

ቢከብድም፤ ብርቱዎችና ሙያቸውን የሚወዱ ሰዎች ናቸው። ይሁንና ናትናኤል ከጅምሩ ተጠራጥሮ ነበር። ከናዝሬት መልካም ነገር ይወጣል የሚል እምነት አልነበረውም። ጌታችን የተወለደው በቤተልሔም ቢሆንም፤ በናዝሬት ከማደጉ የተነሣ ይህ መለያ በእርሱም ላይ ይንጸባረቅ ነበር (ማቴ. 2:19-23)፤ ማለትም «ናዝሬዊ» ተብሎ መጠራት (ዮሐ. 24:5) መናቅና መገለል ማለት ነበር።

ናትናኤል ማቅማማትና መከራከር በጀመረ ጊዜ፤ ፊልጶስ የጌታችንን ቃላት በመጠቀም «መጥተህ እይ» አለው (ዮሐ. 1:39)። ዘግየት ብሎ ኢየሱስ፤ «ይምጣና ይጠጣ!» (7:37)፤ ደግሞም «ኑ ምሳ ብሎ» (21:12) በማለት ይጋብዛል። «ኑ» የሚለው ቃል የእግዚአብሔር ታላቅ የጸጋ ጥሪ ነው።

ናትናኤል ወደ ኢየሱስ ከመጣ በኋላ፤ ጌታ ስለ እርሱ ሁሉን ነገር አውቆ እንደነበር ደረሰበት። ምንኛ አስደንጋጭ ነገር ሆኖበት ይሆን! «ተንኮል የሌለበት የእስራኤል ሰው» ብሎ ኢየሱስ ናትናኤልን መጥራቱ፤ ወንድሙን፤ አባቱንና አማቱን ለማታለል ሲል በተንኮል የተጠቀመውን፤ የአይሁዶች ቀደምት አባት ያዕቆብን ለማመልከት ነበር። የያዕቆብ ስም «እስራኤል፤ የእግዚአብሔር ልዑል» ተብሎ መቀየሩ የሚታወቅ ነበር። በዮሐንስ 1:51 ላይ የተገለጸው «የያዕቆብ መሰላል» ይህንን ያረጋግጣል።

ኢየሱስ ናትናኤል የትና ምን ሲያደርግ እንደነበረ ማወቁን መግለጽ በራሱ ብቻ፤ በእርግጥም ኢየሱስ፤ «የእግዚአብሔር ልጅ፤ የእስራኤል ንጉሥ» መሆኑን ለናትናኤል የሚያሳምን ሆነ። የዚህ ሰውም ልምምድ በውኃው ጉድጓድ አጠገብ እንደነበረችው ሳምራዊት ሴት ዓይነት ነበር። «እርሱ (መሢሐ) ሲመጣ፤ ሁሉንም ነገር ይነግረናል፤ ኑ ያደረግሁትን ነገር ሁሉ የነገረኝን ሰው እዩ» እንዳለችው ማለት ነው (ዮሐ. 4:25፤ 29)። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አገልግሎትም ቢሆን በሰው ልብ የተሰወረውን መግለጡ ተገቢ ነገር ነው (1ኛ ቆሮ. 14:23-35)።

ፊልጶስ ለናትናኤል በመሰከረ ጊዜ፤ ያቀረበው የማረጋገጫ ነጥብ ስለ ሙሴና ነቢያት ነበር (ዮሐ. 1:45)። ምናልባትም ኢየሱስ ለኤማሁስ ደቀ መዛሙርት እንዳደረገው (ሉቃ. 24:13)

ለፊልጶስም «አጭር ማብራሪያ» የሰጠ ይመስላል። የግል ምስክርነታችንን ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ማያያዝ ሁሌም ተገቢ ነው።

«የእስራኤል ንጉሥ» የተሰኘው ሐረግ «መሢሕ፣ የተቀባ» ከሚለው ጋር ጥቂት ተመሳሳይነት አለው። ምክንያቱም ነገሥታት ሁልጊዜ «እግዚአብሔር የቀባቸው» ነበሩ (መዝ. 2፣ በተለይም ቁጥር 2፡6-7 ያለውን ተመልከቱ)። በአገልግሎቱ በአንድ ወቅት ላይ፣ ሕዝቡ ኢየሱስን ሊያነግሡት ፈልገው ነበር፤ እርሱ ግን እምቢ አላቸው (ዮሐ. 6፡15)። ይሁንና ራሱን ንጉሥ አድርጎ ማቅረቡ የሚስተባበል አይደለም (12፡10)። ደግሞም ለጲላጦስ ንጉሥ ሆኖ መወለዱን አረጋግጦለታል (18፡33-37)።

አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ አጥኚዎች ናትናኤልና በርተሎሜዎስ የተሰኙ መጠሪያዎች የሚያመለክቱት አንድን ሰው ነው ብለው ያምናሉ። ዮሐንስ በወንጌሉ ስለ በርተሎሜዎስ ጠቅሶ አያውቅም። በሌላ በኩል ሦስቱ ወንጌላት ስለ በርተሎሜዎስ እንጂ ናትናኤልን አይጠቅሱም። በስሞች ዝርዝር (ማቴ. 10፡3፤ ማር. 3፡18፤ ሉቃ. 6፡14) ውስጥ ፊልጶስና በርተሎሜዎስ ተቀናጅተው ይገኛሉ። ስለሆነም ሁለቱ ሰዎች «በጥምረት» አንድ ላይ አገልግለው ሊሆን ይችላል። በዚያ ዘመን ደግሞ አንድ ሰው በተለያዩ ሁለት ስሞች መጠራቱ የተለመደ ነው።

7. የሰው ልጅ (ዮሐንስ 1፡50-51)

«የሰው ልጅ» ጌታችን አዘውትሮ ራሱን የሚጠራበት ስያሜ ነበር። በወንጌላት ውስጥ ስማኒያ ሦስት ጊዜ፣ በዮሐንስ ወንጌል ደግሞ ቢያንስ አሥራ ሦስት ጊዜ ተጠቅሷል።ይህ መጠሪያ የኢየሱስን ሰብአዊነትና መለኮትነት ማለትም ሁለቱንም ባሕርያቱን ያመለክታል። የትንቢተ ዳንኤል 7፡13 ራእይ «የሰው ልጅ»ን በተወሰነ መሢሐዊ ሁኔታ ውስጥ ያቀርባል። ኢየሱስም ይህን መጠሪያ የተጠቀመው በዚሁ መንገድ ነበር (ማቴ. 26፡64)።

ኢየሱስ የሰው ልጅ መሆኑ የሰማይና የምድር «ሕያው አገናኝ» ያደርገዋል። ይህ በዘፍጥረት 28 ላይ ስላለው «የያዕቆብ

መሰላል» ተብሎ የቀረበውን መጣቀሻ ያብራራል። ኮብላዩ ያዕቆብ ብቻውን ያለ መስሎ ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር ይጠብቁትና ይመሩት ዘንድ መላእክቱን ልኮለት ነበር። ክርስቶስ በሰማይና በምድር መካከል የቆመ የእግዚአብሔር «መሰላል» ነው። «በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም» (ዮሐ. 14:6)። በዚህ ወንጌል ውስጥ ኢየሱስ ከሰማይ መምጣቱን አዘውትሮ ለሕዝቡ ሲያሳስብ እንመለከታለን። የአይሁድ ሕዝብ «የሰው ልጅ» የሚለው መጠሪያ የመሢሐቸው ስያሜ መሆኑን ያውቁ ነበር (12:34)።

በዚያን ቀን በዕለቱ መገባዳጃ ላይ ኢየሱስ፣ በእርሱ አምነው ደቀ መዛሙርት የሆኑ ስድስት ሰዎችን አገኘ። እነዚህ ሰዎች ወዲያውኑ «ሁሉን ትተው የተከተሉት» አልነበሩም። ይህ የሆነው ወደ ጌላ ላይ ነበር። ይሁን እንጂ እነዚህ ሰዎች በእርሱ አምነው ኃይሉንም አይተዋል። በእምነታቸው አድገው፣ ስለ ኢየሱስም ብዙ አውቀውና በምድር ላይ የእርሱን ስፍራ በሐዋርያነት ተክተው ቃሉን ለሰው ዘር ሁሉ የሚያዳርሱበት የሦስት ዓመታት ጊዜ እየመጣ ነበር።

የናዝሬቱ ኢየሱስ በሥጋ የተገለጠ እግዚአብሔር ነው። ፊልጶስ «የዮሴፍ ልጅ» ብሎ በጠራው ጊዜ፣ የኢየሱስን ሕጋዊ ማንነት የሚያመለክት ነበር። ምክንያቱም በዘመኑ አንድ የአይሁድ ሰው ተለይቶ የሚታወቀው በአባቱ ማንነት ነበር (ዮሐ. 6:42)። የዚህ ምዕራፍ አጠቃላይ ምስክርነት ግልጽ ነው፤ ይኸውም፣ የናዝሬቱ ኢየሱስ ሥጋ የለበሰው እግዚአብሔር መሆኑን ማሳየት ነው! እግዚአብሔር እዚህ ነው!

ስለ ኢየሱስ መማር

ዮሐንስ 2

ኢየሱስን ያመኑት ስድስት ደቀ መዛሙርት የሕይወት ዘመን ጉዞአቸውን ከእርሱ ጋር ጀመሩ። ጉዞአቸውን ከጀመሩም አንሥቶ ስለ እርሱ መማሩን ቀጠሉ። እኛ የወንጌልን ቃል ሙሉ በሙሉ ስለምናነብ፣ ወንጌል የተለመዱ ድርጊቶችን የያዘ ነው በማለት እንዲሁ የመቀበል ዝንባሌ አለን። ለደቀ መዛሙርቱ እያንዳንዱ ቀንና እያንዳንዱ አዲስ ክስተት ሊገባቸው በማይችል አግራሞት ይደቀንባቸው ነበር። ዮሐንስ በዚህ ምዕራፍ ብቻ ሦስት አስደናቂ የኢየሱስ ክርስቶስ መገለጦችን ዘግቧል።

1. የእርሱ ክብር (ዮሐንስ 2:1-12)

«ሦስተኛ ቀን» የሚለው፣ ናትናኤል ከተጠራ በኋላ የነበሩትን ሦስት ቀናት የሚያመለክት ነው። (1:45-51)። ይህ በዮሐንስ (1:19፣29፣35፣43) የተዘገበው ጊዜ የሳምንቱ አራተኛ ቀን ስለነበረ፣ ሠርጉ የተካሄደው በዚሁ «አዲስ የፍጥረት ሳምንት» ማለትም «ሰባተኛው ቀን» ላይ ነበር። ዮሐንስ በመላው ወንጌሉ ወስጥ፣ ኢየሱስ ለአብ ፈቃድ ለመታዘዝ በእግዚአብሔር መለኮታዊ መርሕ የተመራ መሆኑን ያብራራል።

በአይሁድ ባሕል፣ ደናግል ረቡዕ ዕለት፣ መበለቶች ደግሞ ሐሙስ ዕለት ይዳሩ ነበር። በዮሐንስ ልዩ ሳምንት ውስጥ ዕለቱ «ሰባተኛው ቀን» እንደመሆኑ መጠን፣ እግዚአብሔር እንዳረፈ ሁሉ፣ ኢየሱስም ዕረፍት እንደሚያደርግ ተጠብቆ ነበር (2:1-3)። ሆኖም ግን ኃጢአት የእግዚአብሔርን የሰንበት ዕረፍት አስተንጎለ። ከዚህም የተነሣ አብም ሆነ ወልድ፣ ሁለቱም መሥራታቸው አስፈላጊ ሆኖ ተገኘ (ዮሐ. 5:17፣9:4)። በእርግጥ ዮሐንስ በሰንበት ቀናት ኢየሱስ የፈጸማቸውን ሁለት ተአምራት የጻፈው ሆን ብሎ ነበር (ምዕ. 5 እና 9)።

በዚህ ሠርግ ላይ ኢየሱስ የታዳሚ፣ የልጅና የአስተናጋጅ ሦስት የተለያዩ ድርሻዎች ሲኖሩት እንመለከታለን።

ታዳሚው ኢየሱስ (2:1-2): ጌታችን እንደ መጥምቁ ዮሐንስ በብቸኝነት የሚኖር አልነበረም (ማቴ. 11:16-19):: ምንም እንኳን ጠላቶች ተግባሩን መወንጀያ ቢያደርጉትም፤ ማኅበራዊ ጥሪዎችን አክብሮ ይገኝ ነበር (ሉቃስ 15:1-2):: ጌታችን በዕለት ተዕለት የሕይወት ድርጊቶች ውስጥ በመሳተፍ ማኅበራዊ ድርጊቶችን ቀድሶአቸዋል:: ኢየሱስን በሠርጋቸው ላይ እንዲገኝ የሚጋብዙ መሽሮች ዕድለኞች ናቸው::

ወደዚህ ሠርግ የታደመው ከእናቱና ከስድስት ደቀ መዛሙርቱ ጋር በመሆን ነበር:: ምናልባት የወቅቱን ምስቅልቅል ሁኔታ ያፋፋመው የሰባት ሰዎች መጨመር ሳይሆን አልቀረም:: ሁኔታው እንዲህ ከነበረ፤ ድግሱ አነስተኛ ነበር ማለት ነው:: የጌታችን ምድራዊ ቤተሰቦች ሀብታም እንዳልነበሩ ለማመን ምክንያት አለን:: በመሆኑም ዘመድ አዝማቶቻቸውም እንደ እነርሱ ሀብታሞች የነበሩ አይመስልም:: ምናልባትም የወይን ጠጁ ማለቅ ከሠርጉ ወጪ አነስተኛነት ጋር የተያያዘ ሳይሆን አይቀርም::

ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ የተጋበዙት በማርያም ምክንያት ይሆን ወይስ በናትናኤል? (ዮሐ. 21:2):: ጌታችን በዚህ ወቅት ገና ዝናን አላተረፈም ነበር:: ገና ምንም ተአምር አልሠራም ነበር:: ስለዚህ የታወቀ ሰው በመሆኑ የተጋበዘ ለመሆኑ ያጠራጥራል:: ጌታችን ጥሪው የደረሰው ከማርያም ጋር ከነበረው ቀረቤታ ሳቢያ ሳይሆን አልቀረም::

ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ (2:3-5): የአይሁድ ሰርጎች እስከ ሳምንት ድረስ ስለሚቆዩ ከመሽራው በቂ መስተንግዶ ይጠበቅ ነበር:: ታዲያ በአንድ በኩል ምግብ ወይም የወይን መጠጥ አልቆ ከተገኘ ሁኔታው አሳፋሪ ነገር ነበር:: ይህ ብቻ ሳይሆን፤ እንዲህ ዓይነት ነቀፌታ የሚያስቀጣም ነበር:: በመሆኑም የወይን መጠጥ ማለቅ ማለት የገንዘብንም ሆነ የማኅበራዊ ስፍራን ዋጋ የሚያስከፍል ነበረ::

ማርያም ስለ ችግሩ ኢየሱስን የቀረበችው ስለምን ነበር? መፍትሔ የሚሆን አንድ የተለየ ነገር ያደርጋል ብላ አስባ ይሆን? የማንነቱን አስደናቂ እውነት ለሌሎች አትተንፍስ እንጂ እርሷ ግን በእርግጠኝነት ታውቀው ነበር:: ድግሱ የተዋጣለት

እንዲሆን፤ እንዲህ የተጨነቀው ወይም ወይን ጠጁ ማለቁን ማወቁ፤ ከሙሽራው ወይም ከሙሽራይቱ ጋር የቀረበ ግንኙነት ስለነበራት መሆን አለበት። ምናልባትም ማርያም ምግቡን በማዘጋጀትና በማሳለፍም ታገለግል የነበረ ሊሆን ይችላል።

ማርያም ለኢየሱስ እንዲህና እንዲያ አድርግ ብላ አልነገረችውም። እንዲሁ ችግሩን ብቻ ነገረችው። (ይህንን ማርያምና ማርታ አልዓዛር በታመመ ጊዜ ለኢየሱስ ከነገሩት መልእክት ጋር አነጻጽሩት 11:3)። የኢየሱስ ምላሽ ትንሽ የማይመችና የሚያስቀይም ይመስላል። እውነቱ ግን ይህ አይደለም። «አንቺ ሴት» የተሰኘው አነጋገር አክብሮት ያለበት አባባል ነበር (19:26፤ 20:13)። አነጋገሩ በቀጥታ ሲፈታ «በዚህ ጉዳይ ውስጥ ለምን ታስገቢኛለሽ» ማለት ነው። ለእናቱ እየገለጸው የነበረው ጉዳይ ከእንግዲህ ወዲያ ከእርሷ ቍጥጥር ሥር አለመሆኑን ነበር። (ምናልባትም ጊዜው የሴፍ ከሞተ በኋላ ሊሆን ይችላል)። ስለዚህ ከዚህ በኋላ አብ እንዲሠራ የፈቀደውን እንደሚሠራ መናገሩ ነበር። ከጥቂት ዓመታት በፊትም እንዲህ ያለ ፍንጭ ነበር (ሉቃ. 2:40-52)።

በዚህ ነጥብ ላይ ዮሐንስ ከዘገባቸው ቁልፍ አሳቦች አንዱን ማለትም የ«ሰዓት»ን አሳብ ማስተዋወቅ ጀመረ። ኢየሱስ የኖረው በአባቱ በተዘጋጀለት የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ነበር (ዮሐ. 7:30፤ 8:20፤ 12:23፤ 13:1፤ 17:1 ተመልከቱ። እንደዚሁም በ11:9-10 የተጻፈውን የኢየሱስ ቃል ልብ በሉ)። ዮሐንስ ወንጌልን እያጠናችሁ ስትሄዱ ይህ የ«ሰዓት» ጽንሰ አሳብ እንዴት እየሰፋ እንደሚሄድ ታስተውላላችሁ።

ማርያም ለአገልጋዮቹ የነገረቻቸው ቃላት የሚያመለክቱት ልጇ የወደደውን እንዲያደርግ መፍቀድዋንና መልካም የሆነውን ነገር እንደሚያደርግ ማመኗን ነው። እኛ ሁላችንም እርሱ «የሚላችሁን አድርጉ» እንዳለችው፤ ለእርሱ ብንታዘዝ ብልህነት ነው። ልብ ማለት የሚገባን፤ ከዚህ በኋላ ኃላፊነቱን ተቀብሎ ችግሩን የፈታው ኢየሱስ እንጂ ማርያም እንዳልነበረችና እርሷም ወደ ራሷ ሳይሆን ወደ ኢየሱስ ማመልከቷን ነው።

ኢየሱስ አሳዳሪው (2:6-12)፡ የጌታችን የመጀመሪያው ተአምር ሁሉም ሰው የመስከረለት አስደናቂ ነገር አልነበረም። ማርያም፤

ደቀ መዛሙርትና አሳላፊዎች የሆነውን ነገር ያውቁ ነበር። በድግሱ ላይ ከነበሩ ሰዎች አንዱም እንኳ ተአምር ስለመፈጸመ ያወቀ አልነበረም። ከመቃብር በኋላ በአደባባይ ከተከሰተው የመጨረሻ ተአምር (ምዕ. 11) ጋር ሲነጻጸር፣ ይህ የሠርግ ቤቱ ተአምር በገለልተኛ ስፍራ የተፈጸመ ነበር።

ስድስቱ የድንጋይ ጋኖች እያንዳንዳቸው ዘጠና አንድ ሊትር ገደማ ፈሳሽ የሚይዙ ነበሩ። ይሁንና በጋኖቹ ውስጥ የነበረው ውኃ ሁሉ ወደ ወይን ጠጅ ስለመለወጡ የተነገረን ነገር የለም። አሳላፊዎቹ የቀዱትና ያሳለፉት ውኃ ብቻ ወደ ወይን ጠጅ ተለውጧል። የአዲስ ወይን ጠጅ ጥራት መፃዛ ከፍተኛ በመሆኑ የድግሱ ኃላፊ በጣም አድንቆታል። በእርግጥ የሙሽራውም ቤተሰብ ቢሆን በተሰማው ሙገሣና ውደሳ ፈንድቀዋል።

ይህ ተአምር የኢየሱስ «የተአምራት መጀመሪያ» በመሆኑ፣ ኢየሱስ በሕፃንነቱ ወይም በልጅነቱ ተአምራት ሠርቷል የሚለውን አፈታሪክ መሠረተ-ቢስና ሐሰት ያደርገዋል። እነዚህ አባባሎች ተረታ-ተረት ስለሆኑ፣ የመጽሐፍ ቅዱስን ሥልጣን እቀበላለሁ የሚል ማንኛውም ሰው ስፍራ ሊሰጣቸው አይገባም።

ይህ ተአምራት በደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ውስጥ አንዳንድ ነገሮችን ሠርቷል። ተአምሩ የኢየሱስን ክብር (1:14) ገልጦላቸዋል። እንደዚሁም የእምነታቸውን መሠረት አጠናክሮላቸዋል። ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው (2ኛ ተሰ. 2:9-10) ብሎ ለመመስከር ተአምራት ብቻቸውን በቂ ማረጋገጫዎች አይደሉም። ይሁንና ተአምር ሲፈጸም ደቀ መዛሙርት ማየታቸው፣ የእርሱን መለኮትነት በትክክል ሳያሳምናቸው አልቀረም። ይህ በወራት ውስጥ ኢየሱስን እያወቁ ሲሄዱ ጥልቀት ያገኘው የደቀ መዛሙርት እምነት አንድ ነጥብ ላይ መጀመር ነበረበት።

ይህ ተአምር ሰብአዊ ችግርን ከማስወገድና አንድን ቤተሰብ ከማግበራዊ ሐፍረት ከመታደግ ያለፈ ዓላማ ነበረው። የዮሐንስ ወንጌል ከሌሎቹ ሦስቱ ወንጌላት በተለየ ሁኔታ የጌታችንን ሥራዎች ውስጣዊ ትርጉም እንዲሁም ጠቀሜታ የማብራራት ፍላጎት ይታይበታል። ይህን የሚያደርገውም እያንዳንዱ ተአምር «ወደ ተግባር የተለወጠ ስብከት» መሆኑን ለማስገንዘብ ነው።

እነዚህን ሁኔታዎች ከይዘታቸው ውጭ መንፈሳዊነት በመስጠት ታሪካዊ መሠረታቸውን እንዲያጡ ላለማድረግ መጠንቀቅ ይገባናል። ሆኖም ግን በታሪካዊ ይዘታቸው ላይ ብቻ ተጠብቀን (ኤቴ ፒየርሰን እንደሚሉት) «የእርሱን ታሪክ» ከማየት እንዳንታወር ያስፈልጋል።

የሐንስ ስለ ተአምሩ ለመግለጽ የተጠቀመበት ቃል፣ ዱናሚስ ወይም ኃይል የሚለውን ሳይሆን ሴመዮን ወይም «ምልክት» የሚለውን ነው። ምልክት ምንድን ነው? ምልክት ከራሱ በላይ ወደሆነ ክስተት የሚጠቁም ነገር ነው። ሰዎች በኢየሱስ ሥራዎች ማመናቸው ብቻ በቂ አልነበረም። በእርሱና በላከው አባቱም ማመን (ዮሐ. 5:14-24) ነበረባቸው። ስለዚህ ነበር ኢየሱስ ሁልጊዜ አንድ ተአምር ካደረገ በኋላ ስብከት በማስከተል ለተአምሩ ትርጉም የሚሰጠው። በምዕራፍ 5 ላይ ሽባውን ሰው በሰንበት ዕለት መፈወሱ፣ እርሱ መለኮትና «የሰንበት ጌታ» እንደሆነ መልእክት እንዲተላለፍ በር ከፍቷል። በምዕራፍ 6 ላይ የተጠቀሰውና አምስት ሺህ ሰዎችን የመገበበት ተአምር በቀጥታ ስለ ሕይወት እንጀራ ስብከት እንዲከተል አድርጓል። ጌታችን ውኃን ወደ ወይን ጠጅ ከለወጠ በኋላ ስብከት ቢያስከትል ኖሮ ምን ይል ነበር? በአንድ በኩል ዓለም የምትሰጠው ደስታ አላቂና ዳግመኛ የማይመለስ ስለመሆኑና በተቃራኒው እርሱ የሚሰጠው ደስታ ግን ሁልጊዜ አዲስና የሚያረካ መሆኑን ለሕዝቡ ይነግራቸው ነበር። (በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ ወይን ጠጅ የደስታ ምልክት በመሆኑ ይታወቃል። መሳፍንት 9:13 እና መዝሙር 104:15 ተመልከቱ።) ዓለም ለሰው ምርጥ የምትለውን ነገር አስቀድማ ትሰጣለች። በዚህ ዘዴ አንድ ጊዜ ወጥመዷ ውስጥ ካስገባች በኋላ፣ አሰስ ገሰሱን ማራገፍ ትጀምራለች። ይሁን እንጂ ኢየሱስ ግን እጅግ ምርጥ የሆነውን ከመስጠት አያንድልም። በዘላለማዊ መንግሥቱ አንድ ቀን እጅግ የላቀውን በረከት እስከምንቋደስ ድረስም ለእኛ መልካሙን መስጠቱ ይቀጥላል (ሉቃ. 22:18)።

ይሁንና ጌታችን በዚህ ስፍራ ላይ ለሕዝቡ ለእስራኤል ልዩ የሆነ መልእክት ነበረው። በብሉይ ኪዳን እስራኤል «ጣልዋ» ፈጣሪዋ እንደሆነና፣ እርሷ ግን ለጋብቻዋ ቃል ኪዳን ያልታመነች

ሚስት ሆኖ ተመስላለች (ኢሳ. 54:5፤ ኤር. 31:32፤ ሆሴ. 2:2)። ወይን ጠጁ ተሟጠጠ፤ እስራኤል የቀራት ነገር ቢኖር ስድስት ባዶ የውኃ ጋኖች ብቻ ነበሩ። እነዚህ ጋኖች ውጫዊ አካልን ለማንጸት የሚያገለግል ውኃ የያዙ ነበሩ። ለውስጣዊ መንጸትም ሆነ ለእርካታ የሚጠቀሙበት ምንም ነገር አልነበራቸውም። በዚህ ተአምር ጌታችን ለባዶነት ሙላትን፤ ለትካዜ ደስታን፤ ውጫዊ ብቻ ለሆነ ነገር (የመንጸት ሥርዓት ውኃ) ውስጣዊ ይዘትን ሰጥቷል።

የሐንስ «ሦስተኛ ቀን»ን በጠቀሰ ጊዜ (ዮሐ. 2:1)፤ ስለ ጌታችን ትንሣኤ ፍንጭ እየሰጠ የነበረ ይመስላል። እነዚህ በረከቶች ሁሉ ሊገኙ የቻሉት እርሱ በመስቀል መሥዋዕት በመሆኑና ከመቃብር በመነሣቱ ነው (2:19)።

የሚያስደንቀው የሙሴ የመጀመሪያ ተአምር፤ ቸነፈር ነበር - ውኃን ወደ ደም መለወጥ (ዘጸ. 7:19)። ይህ ደግሞ ፍርድን የመናገር ምልክት ነው። የጌታችን የመጀመሪያው ተአምር ግን ስለ ጸጋ የሚናገር ነበር።

ይህ ተአምር ለእግዚአብሔር አገልግሎት የሚሆን ተግባራዊ ትምህርትን ይሰጣል። ውኃው ወደ ወይን ጠጅ የተለወጠው አገልጋዮቹ ከኢየሱስ ጋር ስለተባበሩና ስለታዘዙት ነበር። በዮሐንስ ወንጌል ከሚገኙት ምልክቶች አብዛኞቹ፤ የሰውንና የእግዚአብሔርን አብሮ መሥራት ሁኔታ ያካተቱ ናቸው። ከእነዚህም አምስቱን ሺህ ሕዝብ መመገብ (ምዕ. 6)፤ ዓይነ ሰውር ሆኖ የተወለደውን ሰው መፈወስ (ምዕ. 9) እና የአልዓዛር ከመቃብር መነሣት (ምዕ. 11) የሚጠቀሱ ናቸው። እንጀራውን የምናሳልፍ፤ ጭቃውን የምናጥብ፤ ወይም ድንጋይን የምናንከባልል ብንሆን፤ እርሱ ተአምራት እንዲሠራ እየረዳነው ነን ማለት ነው።

አሳላፊዎቹ የዚህ ልዩ ወይን ጠጅ (2:9) ምንጭ ማወቃቸው በጣም ጠቀሜታ አለው። ኢየሱስ የሹሙን ሰው ልጅ በፈወሰ ጊዜ (4:46-54) ምሥጢሩን ያወቁት አገልጋዮች ነበሩ። እኛ ባሪያዎቹ ብቻ አይደለንም፤ ይልቁኑ ወዳጆቹ ስለሆንን የሚሠራውን እናውቃለን (15:15)።

የወይን ጠጅ የዚያን ዘመን ሰዎች መደበኛ መጠጥ ነበር። ስለዚህ ታዲያ ይህ ተአምር ዛሬ የአልኮሆል መጠጦችን ለመጠጣት ማመካከል ሊሆን አይችልም። አንድ የአልኮሆል መጠጥ የሚጠጣ ሰው አንድ ጊዜ፡- «ለመሆኑ ኢየሱስ ውኃውን ወደ ወይን ጠጅ ለውጦ አልነበረም?» ያለውን አስታውሳለሁ።

እኔም «መጠጥ ለመጠጣት ኢየሱስን በምሳሌነት የምትጠቅስ ከሆንክ ለምን ለሌሎች ነገሮች ሁሉ ምሳሌውን አትከተልም?» አልኩት። ከዚያም «የእግዚአብሔር መንግሥት እስክትመጣ ድረስ ከአሁን ጀምሮ ከወይኑ ፍሬ አልጠጣም» የሚለውን ሉቃስ 22:18ን አነበብኩለት።

የዘመናችን ቅን ክርስቲያኖች በየዋህነት አልኮሆል መጠጦችን መጠጣት ዛሬም ክፋት የለውም ወደሚል ድምዳሜ ከመድረሳቸው በፊት፤ እንደ 1ኛ ቆሮ. 8:9፣ 10:23 እና 10:31 ያሉትን ጥቅሶች አስቀድመው ያነባሉ። ይህ ሁኔታ አሁን አንድን ሰው ትዝ አሰኘኝ። ሰካራም የሆነ አንድ የድንጋይ ከሰል ማዕድን ቆፋሪ ነበር። ይህ ሰው ሕይወቱ ተለወጠና እውቀት የክርስቶስ ምሥክር ሆነ። ከጓደኞቹ አንዱ፣ «ኢየሱስ ውኃን ወደ ወይን ጠጅ እንደለወጠ ታምናለህ?» ሲል ሊያጠምደው በጥንቃቄ ፈለገ።

እርሱም፣ «በእርግጥ አምናለሁ» ካለ በኋላ ቀጠል አደረገና፣ «ኢየሱስ የወይን ጠጁን በቤቴ ውስጥ ወደ የቤት ዕቃዎች፣ ወደ የሚያማምሩ ልብሶችና ለልጆቼም ምግብ አድርጎ ለውጦታል አለው»።

በመጨረሻ ሊታወቅ የሚገባው ነገር፣ አይሁዶች በአብዛኛው ጊዜ ወይን ጠጅን በሦስት እጅ ውኃ እንደሚቀይጡ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ከመጠጥ መለየትን በትእዛዝ መልክ ባያስቀምጥም ቅሉ፣ የሰካር ጉጂነትን አጉልቶ በማሳየት ሳያወላዳ በመቃወም ያስጠነቅቃል።

2. የእርሱ የመንፈሳዊ ቅንነት (ዮሐ. 2:12-23)

ኢየሱስ፣ ቤተሰቡና ደቀ መዛሙርቱ ለጥቂት ቀናት በቅፍርናሆም ቆይተው ነበር። ከዚያም ኢየሱስ በፋሲካ በዓል ላይ ለመገኘት ወደ ኢየሩሳሌም ሄደ። እያንዳንዱ አይሁዳዊ ሰው

በቅድስቲቱ ከተማ ሊገኝበት የሚገባው ሦስት ዓመታዊ በዓላት ነበሩ፡ እነርሱም የቂጣ በዓል፣ የሰባቱ ሱባኤ በዓላትና የዳስ በዓል ነበሩ (ዘዳግ. 16:16)። በዮሐንስ ወንጌል የተጠቀሱት፣ የፋሲካ (2:13፤ 6:4፤ 12:1)፣ የዳስ (7:2) እና የቤተ መቅደስ መታደስ (10:22) በዓላት ናቸው። በምዕራፍ 5:1 ላይ የተገለጸውና ስሙ ያልተጠቀሰው በዓል ፋሪም (አስ. 9:26፣ 31) ይባል ነበር።

ምንም እንኳን ጌታችን ፈሪሳውያን የጨመሯቸውን ሃይማኖታዊ በዓላትን አውቆ ቢጥስም፣ ለሕጉ ድንጋጌዎች በመታዘዝና በመጠበቅ በኩል ታማኝ ነበር። ዛሬ አማኞች በሕግ «በባርነት ቀንበር» (የሐዋ. 15:10) ሥር እንዳይሠቃዩ እርሱ በሕይወቱና በሞቱ ሕግን ፈጽሞአል።

ኢየሱስ ለእግዚአብሔር ያለውን ቅንዓት በተግባር ማሳየት የጀመረው ቤተ መቅደሱን በማጥራት ረገድ ነበር (ዮሐ. 2:13-17)። ካህናት የውጭ አገር ገንዘብን ወደ አይሁድ ገንዘብ በመመንዘርና ለመሥዋዕት የሚያስፈልጉ እንስሳትን በመሸጥ ትርፍ የሚሰበስቡበት ንግድ መሥርተው ነበር። ይህ «ሃይማኖታዊ ግብይት» የተጀመረው፣ በቤተ መቅደስ ውስጥ ለማምለክ ከሩቅ ቦታ ለሚመጡት ሁኔታውን ለማመቻቸት ተብሎ እንደሆነ አያጠራጥርም። ነገር ግን ይህ ውሎ አድሮ አገልግሎት መሆኑ ቀረና ንግድ ሆነ። የሚያሳዝነው ይህ ንግድ ይካሄድ የነበረው የአረማውያን አደባባይ በነበረው ቤተ መቅደሱ ክልል ውስጥ ነበር። በመሠረቱ አይሁዶች በዚህ ስፍራ አረማውያንን በማግኘት ስለ አንዱ እውነተኛ አምላክ መንገርና መወያየት ነበረባቸው። ያም ቢሆን እውነትን የሚሻ ማንኛውም አረማዊ ቢሆን በንግድ ከተጠመዱ ሃይማኖታዊ ነጋዴዎች የሃይማኖትን ቁም ነገር የማግኘት ዕድሉ አጠራጣሪ ነበር።

ዳሩ ግን ጌታችን ድንገት ወደ ቤተ መቅደሱ መጣና ከዚህ አጸዳው። ይሁን እንጂ የማንንም ሰው ንብረት ከማውደም በጣም ተጠንቅቆ ነበር፣ (ለምሳሌ፣ ዋኔዎችን ፈትቶ አልለቀቃቸውም)። ነገር ግን በቤተ መቅደሱ ላይ ሥልጣን እንደነበረው በግልጽ አሳወቀ። ቤተ መቅደሱ የአባቱ ቤት ስለነበረ፣ ሃይማኖታዊ መሪዎች በንግድ ተግባር እንዲያረክቡት አልፈለገም።

በቤተ መቅደሱ ውስጥ ይካሄድ የነበረው ሁኔታ የሕዝቡን የመንፈሳዊነት ደረጃ በግልጽ ያንጸባርቅ ነበር። ሃይማኖታቸው፣ ሥልጣንን በመጠቀም ሀብታም የመሆን ዓለማዊ አመለካከትን ዋና ዓላማቸው ባደረጉ ሰዎች የተሞላ ነበር። በሠርጉ ድግስ ላይ ወይን ጠጁ ማለቁ ብቻ ሳይሆን፣ የእግዚአብሔር ክብርም ከቤተ መቅደሱ ርቆ ነበር።

ጽኑ የሆነውን ቅንዓቱን ደቀ መዛሙርቱ ሲመለከቱ «የቤትህ ቅናት ይበላኛል» ተብሎ በመዝሙር 69:9 የተጻፈው ትዝላላቸው። መዝሙር 69 በአዲስ ኪዳን ውስጥ ብዙ ጊዜ የተጠቀሰ መሢሐዊ መዝሙር ነው። ይኸውም የዚህ ምዕ. ቁጥር 4 በዮሐ. 15:25፤ ቁጥር 8 በዮሐ. 7:3-5፤ ቁጥር 9 በዮሐ. 2:17፤ ሮሜ. 15:3፤ ቁጥር 21 በማቴ. 27:34፤ 48 እና ቁጥር 22 በሮሜ 11:9-10 ተጠቅሰው ይገኛሉ።

በእስራኤል ውስጥ ቤተ መቅደሱን የሚወዱና የሚያከብሩ እንዲሁም እግዚአብሔርን የሚፈሩ ሰዎች ነበሩ (ሉቃ. 1:22፤ 2:25-38)። ነገር ግን አብዛኞቹ መሪዎች ሕዝቡን የሚበዘብዙ ሐሰተኞች እረኞች ነበሩ። ኢየሱስ ቤተ መቅደሱን ባጸዳ ጊዜ፣ ግብዝች በሆኑ ሃይማኖታዊ መሪዎች ላይ «ጦርነትን አወጀ» (ማቴ. 23)። በመጨረሻም ለሞት የዳረገው ይኸው ነበር። በእርግጥም ለእግዚአብሔር ቤት ቅንዓት በልቶታል።

ከዚህም ባሻገር ሕይወቱን በመስጠት ይህን ቅንዓቱን ገልጾታል (ዮሐ. 2:18-22)። የሃይማኖት መሪዎች የኢየሱስ የሥልጣን ምንጭ ከየት እንደሆነ መጠየቃቸው አግባብ ነበረ። በመሠረቱ እነርሱ የአይሁድ እምነት ሞግዚት ስለነበሩ፣ አዲስ የሚነሣ ማንኛውንም ነቢይ የመመርመር መብቱ ነበራቸው። «አይሁድ ምልክትን ይሻሉ» (1ኛ ቆሮ. 1:22)። ብዙውን ጊዜ በአገልግሎቱ ወቅት፣ የአይሁድ መሪዎች ምልክትን እንዲሰጣቸው ኢየሱስን ይጠይቁት ነበር። እርሱ ግን ከዮናስ ምልክት (ማቴ. 12:39) በቀር ሌላ ምልክት ሊሰጣቸው ፈቃደኛ አልሆነም። የ«ዮናስ ምልክት» ሞት፣ መቃብርና ትንሣኤ ነው።

ኢየሱስ ይህን እውነት ለማስተላለፍ በቤተ መቅደሱ ምሳሌ ተጠቀመ። «ይህን ቤተ መቅደስ (አካሌን) አፍርሱት፣ በሦስት ቀንም አነሣዋለሁ» አለ (ዮሐ. 2:19)። ይህን ሲናገር የሰሙት

በመንፈስ የታወሩ ስለነበሩ ምን እንዳላቸው አላስተዋሉም፡፡ በመላው የዮሐንስ ወንጌል ሰዎች ባለማስተዋላቸው መንፈሳዊ እውነትን በሥጋዊ ወይም በቁሳዊ መንገድ ሲተረጉሙ ታገኙአቸዋላችሁ (3:4፤ 4:11፤ 6:52)፡፡ የሄሮድስ ቤተ መቅደስ ከክርስቶስ ልደት በፊት በ20 ዓ.ዓ ተጀምሮ ከክርስቶስ ልደት በኋላ በ64 ዓ.ም የተጠናቀቀ ነበር፡፡ ታዲያ ይህን አንድ ሰው እንዴት በሦስት ቀን «ያነሣዋል»?

በእርግጥ ይህ አባባሉ የሚጠቁመው የራሱን ሞትና ትንሣኤ ነበር፡፡ ደቀ መዛሙርቱም ያስተዋሉት ከሞት ከተነሣ በኋላ ነው፡፡ ጠላቶቹም ለፍርድ በቀረበበት ወቅት ይህን አባባሉን አስታውሰው አፈዘውበታል (ማቴ. 26:59-61)፡፡ አንዳንዶቹ ደግሞ በመስቀል ላይ በሚሞትበት ጊዜ ለፌዝ ተጠቅመውበታል (ማቴ. 27:40)፡፡

ዮሐንስ ይህን ወንጌል በሚጽፍበት ጊዜ፣ የአዳኙን ሞት የሚያሳዩ በርካታ ግልጽ ምሳሌዎችን አያይዟል፡፡ የመጀመሪያው በዮሐንስ 1:29 የተገለጸው የበጉ መሠዋት ነው፡፡ ይህም፣ እርሱ በኃጢአተኞች ምትክ እንደሚሞት ያሳያል፡፡ ቤተ መቅደሱን ማፍረስ ሁለተኛው ምሳሌ ነበር (2:19)፡፡ ይህ ደግሞ የሚያመለክተው የእርሱ አሟሟት በሥቃይ እንደሚፈጸምና በትንሣኤ ድል አድራጊነት እንደሚጠናቀቅ ነው፡፡

ሦስተኛው ምሳሌ ዘኁልቁ 21:5-9ን መሠረት ያደረገው የእባቡ መስቀል (3:14) ምሳሌ ነው፡፡ አዳኙ ስለ እኛ ኃጢአት መሆን ነበረበት (1ኛ ጴጥ. 2:24)፡፡ ሞቱም በራሱ ፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ ነበር (ዮሐ. 10:11-18)፡፡ መልካም እረኛ ነፍሱን ለበጎቹ ያኖራል፡፡ በመጨረሻም በምድር ላይ የምትወድቀውን የስንዴ ቅንጣት አሟሟት (12:20-25) የሚመስለው የእርሱ ሞትና ቀብር ለጊዜው መሸነፍ ቢመስልም በፍጻሜው እግዚአብሔር ድልን አሳይቶበታል፡፡

ቤተ መቅደስ ለአይሁድ እምነት ዓይነተኛ ጠቀሜታ ነበረው፡፡ ምክንያቱም እግዚአብሔር በቤተ መቅደስ ውስጥ ይኖራል ተብሎ ይታሰብ ስለነበረ ነው፡፡ የአይሁድ ሃይማኖት ክብረ በዓላትና መሥዋዕቶች በሙሉ የተማከሉት በቤተ መቅደስ ላይ ነበር፡፡ ውብ የሆነውን ቤተ መቅደሳቸውን ኢየሱስ ይፈርሳል ብሎ መናገሩ ምን ያህል እንዳናደዳቸው ለመገመት አያዳግትም፡፡

የእርሱ አካል ቤተ መቅደስ ከሆነ፤ የአይሁድ ቤተ መቅደስ አስፈላጊነቱ ያከትማል። በዚህ ቅኔያዊ አነጋገር ጌታችን፤ የአይሁድ ሃይማኖት ግብአተ-መሬቱ እንደደረሰ ነበር የተነበየው።

ዮሐንስም ወንጌሉን በሚጽፍበት ጊዜ፤ በልቡ ከነበሩት ዓላማዎች አንዱ ይሄኛው ነው። ይህም የሕግ ሥርዓት ማብቃቱንና «ጸጋና እውነት» በክርስቶስ በኩል መምጣታቸውን የሚገልጽ ነበር። እርሱ አዲሱ መሥዋዕት (1:29) እና አዲሱ ቤተ መቅደስ (2:19) ነው። ወደ ጌላ ላይ ዮሐንስ አዲሱ አምልኮ በውስጣዊ ጽናት ላይ እንጂ በውጫዊ ሁኔታ (4:19-24) ላይ እንደማይመሠረት ይነግረናል።

3. የእርሱ ዕውቀት (ዮሐ. 2:23-25)

ለቂጣው (ፋሲካ) በዓል ኢየሱስ በኢየሩሳሌም በነበረ ጊዜ፤ በየትኞቹም ወንጌላት ውስጥ ያልተዘረዘሩትን ተአምራት ፈጽሞ አልፈ። በተለይ ኒቆዲሞስን የሳቡት እነዚህ ተአምራት ሳይሆኑ አልቀሩም (3:2)። ከእነዚህ ተአምራት የተነሣ ብዙ ሰዎች በእርሱ እንደሚያምኑ ተናገሩ። ይሁንና ኢየሱስ ይህን ምስክርነታቸውን አልተቀበለም። ሕዝቡ ምንም ይበሉ ወይም ሌላ ስለ ሕዝቡ የፈለጉትን ይናገሩ ሰብአዊ ምስክርነትን አይቀበልም ነበር። ይህ ለምን ይሆን? ኢየሱስ አምላክ እንደመሆኑ መጠን፤ በእያንዳንዱ ሰው ልብና አእምሮ ውስጥ ያለውን አሳብ ያውቅ ነበር። በዮሐንስ ወንጌል 2:23 አመኑ ተብሎና በቊጥር 24 ራሳቸውን ሰጡ ተብሎ የተዘገበው በግሪኩ ትርጉም ሁለቱም ተመሳሳይ ቃላት ናቸው። እነዚህ ሰዎች በኢየሱስ አመኑ እንጂ እርሱ በእነርሱ አላመነም ነበር። ይህም «ያልዳኑ አማኞች»! ነበሩ ማለት ነው። ለተአምራት ምላሽ መስጠት አንድ ነገር ሲሆን፤ ለኢየሱስ ክርስቶስ ራስን መስጠትና በቃሉ መኖር (8:30-31) ደግሞ የተለየ ነገር ነው።

ዮሐንስ ጌታችን የፈጸማቸውን ምልክቶች ጠቀሜታ እያሳነሰ አልነበረም። ይልቁንም እርሱ መጽሐፉን የጻፈው እነዚህን ምልክቶች በጽሑፍ ለማስፈርና በክርስቶስ አምነው ዘላለማዊ ሕይወት (20:30-31) እንዲያገኙ አንባቢዎቹን ለማበረታታት ነበር። ይሁንና ዮሐንስ በመላ መጽሐፉ ግልጽ የሚያደርገው፤

እንድ ሰው ለመዳን በተአምራት ከማመን የበለጠ እንደሚጠበቅበት ነው። ምልክቶችን አይቶ በእነርሱ ማመን የመጀመሪያ ደረጃ ነው። እንዲያውም ደቀ መዛሙርት በእምነታቸው ያደጉት በዚሁ መንገድ ጀምረው ነው (2:11 እና 2:22 አነጻጽሩ)።

በመላው የዮሐንስ ወንጌል ውስጥ የምትመለከቱት፣ የአይሁድ ሕዝብ በእነዚህ ተአምራት ሳቢያ ሲከፋፈሉ ነው (9:16፤ 11:45-46)። ኒቆሊሞስን ወደ ኢየሱስ የሳቡት እነዚያው ተአምራት፣ ኢየሱስን እንዲገድሉት ሌሎች የሃይማኖት መሪዎችን አነሣሡባቸው። ከዚህም አልፎ እንዲያውም ተአምራቱ የተፈጸሙት በሰይጣን ኃይል ነው እስከማለትም ደረሱ። የጌታችን ተአምራት የእርሱን መለኮታዊ ልጅነት የሚያረጋግጡ ምስክሮች ነበሩ (5:36)። በሌላ በኩል የሰዎችን ልብ ባዶ የሚያስቀሩ መፈተሻዎችም ነበሩ (12:37)። የእንዳንዶችን ዓይኖች የከፈቱት እነዚህ አስደናቂ ክስተቶች በዚያው መጠን የሌሎችን ዓይኖች የሚያሳውሩም ነበሩ (9:39-41)።

ኢየሱስ የሠራቸውን ተአምራት ከመልእክቱ እውነት ጋር እንዳስተሳሰረ ማጤን አስፈላጊ ነው። ኢየሱስ የሰው ልብ ስሜታዊ በሆነ ነገር እንደሚሳብ ቀድሞውንም ያውቅ ነበር። ታዲያ የመገባቸው አምስቱ ሺህ ሕዝብ ሊያነግሡት ተነሣሡ። ይህ ስሜታቸው ግን ስለ ሕይወት እንጀራ የሰጠውን ስብከት ሰምተው በነቂስ ጥለውት እስከሚሸሹ ብቻ ነበር። «ጸጋና እውነት ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ሆኑ» (1:17)። ኢየሱስ በጸጋ የተራቡትን መገባ፤ በእውነት ደግሞ ቃሉን አስተማረ። ሰዎች የፈለጉት ሥጋዊ ምግቡን እንጂ መንፈሳዊ እውነትን ስላልነበረ ጥለውት ሄዱ።

በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ ብዙ ጊዜ የሚረጋገጠው፣ «በሰው ውስጥ ያለውን ያውቅ ነበር» የሚለው አሳብ ነው። ኢየሱስ የስምዖንን ባሕርይ ያውቅ ነበር፤ (1:42)። ናትናኤል ምን እንደሚመስልም ያውቅ ነበር (1:46)፤ ለሳምራዊቷ ሴት ደግሞ የሠራቸውን «ሁሉ ነገር» ነገራት። እንዲሁም የአይሁድ መሪዎች በልባቸው የእግዚአብሔር ፍቅር እንዳልነበራቸውና (5:42) ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ እውነተኛ አማኝ እንዳልነበረ አወቀ (6:64)።

በአመንዝራዋ ሴት ልብ ውስጥ የንስሐ ፍላጎት (8:10-11) እንደነበረና በጠላቶቿ ልብ ውስጥ ደግሞ የመግደል ፍላጎት (8:40) እንደነበረ አየ። በሰገነት ላይ ሆኖ ባስተላለፋቸው አብዛኞቹ መልእክቶቹ፤ ኢየሱስ የደቀ መዛሙርቱን ውስጣዊ ስሜቶችና ጥያቄዎች ገልጦ ተናግሯል።

በዮሐንስ ወንጌል ውስጥ የጌታችንን አገልግሎት ስትከታተሉ፤ ከተወዳጅነትና ከታዋቂነት ደማቅ ብርሃን ቀስ በቀስ በመራቅ ወደ መናቅና መገለል የጨለማ ጥላ ሲገባ ትመለከታላችሁ። ወደ መጀመሪያው አካባቢ ሰዎች በጅምላ ተከታይነት ተአምራቱን መመልከት ይቀናቸው ነበር። ቆየት እያለ ሲሄድ ግን ልብን ሰንጥቀው የሚገቡ ቃሎች በሰዎች ውስጥ ፀፀትን አስከትለው አንድም መለወጥን አልያም ተቃውሞን ያስከትሉ ጀመር። መሃል ሰፋሪነት የሚቻል አልነበረም። ሰዎች መወሰን ስለነበረባቸው ብዙዎች የእርሱ ተባራሪ ሆነው ቆሙ።

አዎን ኢየሱስ የሰዎችን ልብ ያውቃል። «ድንቅ ነገር ካላያችሁ ከቶ አታምኑም» (4:48)። ሥራውን ብቻ የሚፈልጉ ቃሉን ግን የማይሹ ሰዎች የእርሱን ሕይወት ከቶ ሊካፈሉ አይችሉም። «ማየት ማመን ነው» የተሰኘው ዘይቤ ክርስቲያናዊ አባባል አይደለም (11:40 እና 20:29)። ይልቁንም በመጀመሪያ አምነን ከዚያም እናያለን እንጂ። ተአምራት ሊመሩን የሚችሉ ወደ ቃሉ ብቻ ነው (5:36-38)። ቃሉ ደግሞ የሚያድን እምነትን ያፈልቃል (ሮሜ 10:17)።

ጌታችን የሰውን ልብ ማወቁ ሌላው የመለኮትነቱ ማስረጃ ነው። ምክንያቱም የሰውን ውስጥ ማወቅ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ስለሆነ ነው። ይህ አጭር አንቀጽ በሚቀጥለው ምዕራፍ ኒቆዲሞስን አስመልክቶ ለተዘገበው ጠቃሚ ቃለ ምልልስ ያዘጋጀናል። ሰው የሚለው ቃል ከዮሐንስ 2:25 እስከ 3:1 መደጋገሙን አስተውሉ። ኒቆዲሞስ ስለ ኢየሱስ ብዙ ለማወቅ ተነሣሥቶ በመጨረሻ ስለ ራሱ በርካታ እውነቶችን በመገንዘብ አከተመ።

የሞትና የሕይወት ጉዳይ

(ዮሐንስ 3)

ቤንጃሚን ፍራንክሊን ታላቅ ፖለቲከኛና ሳይንቲስት ብቻ አልነበረም። ነገር ግን በደብዳቤ መጻጻፍ ልውውጥ ተግባርም የታወቀ ሰው ነበር። በመሆኑም ከዓለም ዙሪያ በርካታ ደብዳቤዎች ከታላላቅ ሰዎች ይደርሱት ነበር። አንድ ቀን በጠረጴዛው ላይ ከነበሩት ደብዳቤዎች አንድ እጅግ በጣም ጠቃሚ የሆነ ደብዳቤ አገኘ። ደብዳቤው የመጣው ከታዋቂው ብሪታኒያዊ ሰባኪ ከጆርጅ ዋይትፊልድ ነበር።

«በተማረው ዓለም በየቀኑ ዝናህ እየገነነ እንደሚሄድ እያየሁ ነኝ። የኤልክትሪክን ምሥጢራት በማግኘት ከፍተኛ ደረጃ ላይ የደረሰከውን ያክል፤ የአዲስ ልደትንም ምሥጢር በጽኑ እንድትከታተል በትሕትና እለምንሃለሁ። ይህ እጅግ ጠቃሚና አስደሳች ጥናት ሲሆን፤ ውጤቱን ስትጨብጠው ድካምህን በገፍ የሚክስ ነው።» የሚለው ነበር ደብዳቤው።

አዲስ ልደት በዮሐንስ 3 ላይ ከሚገኙ ቍልፍ አሳቦች መካከል አንዱ ነው። በተጨማሪም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ምዕራፍ ሦስት የተለያዩ ድርሻዎችን ሲወጣ እንመለከታለን። እንደ አስተማሪ (1-21)፤ እንደ ሙሽራ (22-30) እና እንደ ምሥክር (31-36) ሆኖ ቀርቧል።

1. መምህሩ ኢየሱስ ክርስቶስ (ዮሐ. 3:1-21)

ቀደም ብለን በዮሐንስ 2:23-25 እና 3:1 መካከል ያለውን ግንኙነት መግለጻችን ይታወሳል። ኒቆዲሞስ በመጀመሪያ ወደ ኢየሱስ የተሳበው ከሚያደርጋቸው ተአምራት የተነሣ ነው። ከዚያም ስለ ኢየሱስና ስለሚያስተምረው ዶክትሪን (አስተምህሮ) የበለጠ ለማወቅ ኒቆዲሞስ ራሱ «የአይሁድ መምህር» ነበረ (3:30)። እንደዚሁም ከገሊላ ለሆነ መምህር ታላቅ አክብሮት ነበረው።

ኒቆዲሞስ ፈሪሳዊ ነበር። ያም ማለት ጥብቅ በሆነ ሃይማኖታዊ ሕግ ሥር የሚተዳደር የነበረ መሆኑ ነው። ፈሪሳውያን ሁሉም ግብዞች አልነበሩም (በማቴዎስ 23 ላይ

ኢየሱስ ከሰጠው አስተያየት እንደሚታየው)። ኒቆዲሞስም ወደ እውነት ለመድረስ ቅንነት እንደነበረው መረጃዎች ያመለክታሉ። ወደ ኢየሱስ በሌሊት የመጣው እንዳይታይ ስለ ፈራ አልነበረም። ይልቁንም «ከእግዚአብሔር ዘንድ ከመጣው» አዲስ መምህር ጋር ጸጥታ በሰፈነበትና በተረጋጋ ሁኔታ ውይይት ለማድረግ ስለፈለገ ይመስላል። ኒቆዲሞስ «እኛ» የሚለውን ቃል መጠቀሙና ኢየሱስም ሲመልስለት እናንተ ማለቱ የሚያመለክተው፣ ኒቆዲሞስ ሃይማኖታዊ መሪዎችን መወከሉን ነው። ይህ ሰው ከፍተኛ ግብረገባዊ ብቃት የነበረው፣ ሃይማኖታዊ ረሃብ ያሠቃየው፣ ሆኖም ግን መንፈሳዊ ዕውርነት ክፉኛ ያጠቃው ሰው ነበር።

ለኒቆዲሞስ ጌታችን የደኅንነትን መሠረቶች ለማስተማር አራት የተለያዩ ምሳሌዎችን ተጠቅሟል።

መወለድ(3:7)። ጌታችን ነገሩን የጀመረው በሁሉም ስፍራ በሚታወቅ ጉዳይ ማለትም በሰው ልደት ነው። «እንደገና» የሚለው ቃል «ከላይ» ተብሎም ተተርጉሞአል። ምንም እንኳን ሰዎች በምድር ላይ ተፈጥሮአዊ ልደትን የሚያውቁ ቢሆኑም፣ ወደ ሰማይ ለመሄድ የሚያስቡ ከሆነ፣ በልዕለ ተፈጥሮአዊ መንገድ ከላይ መወለድ ያስፈልጋቸዋል።

እንደገና እዚህ ስፍራም ላይ የኃጢአተኞችን ዕውርነት እንመለከታለን። ይህ በትምህርቶች የተካነ ሃይማኖታዊ መሪ ኒቆዲሞስ፣ አዳኙ እየተናገረ የነበረው ስለምን እንደሆነ አልተገነዘበም። ግን ኢየሱስ እየተናገረ የነበረው ስለ መንፈሳዊ ልደት ሲሆን፣ ኒቆዲሞስ ግን ያስብ የነበረው ስለ ሥጋዊ ልደት ነው። ይህ ሁኔታ ዛሬም ቢሆን በብዙ የሚታይ ነው። ስለ ዳግም መወለድ ለሰዎች በምታነሡበት ጊዜ፣ ስለ ቤተሰባቸው ሃይማኖታዊ ቅርስ፣ ስለ ቤተ ክርስቲያን አባልነታቸው፣ ስለ ሃይማኖታዊ ሥርዓቶቻቸው፣ ወዘተ. . . መናገር ይጀምራሉ።

ጌታችን ታጋሽ መምህር እንደ መሆኑ፣ የኒቆዲሞስን ቃል ከአፋ ቀበል በማድረግ ያንኑ ይበልጥ ያብራራው ጀመር። ከ «ውኃ መወለድ» ከሥጋ መወለድ ነው («ዳግመኛ ወደ እናቱ ማኅፀን ገብቶ»)። እንደገና መወለድ ማለት ግን ከመንፈስ መወለድ ማለት ነው። ለሥጋዊ ልደት ሁለት ወላጆች እንዳሉ

ሁሉ፤ ለመንፈሳዊ ልደትም ሁለት ወላጆች አሉ። እነርሱም የእግዚአብሔር መንፈስ (3:5) እና የእግዚአብሔር ቃል (1ኛ ጴጥ. 1:23-25፤ ያዕ. 1:18) ናቸው። ኃጢአተኛው ሰው በሚያምንበት ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ የእግዚአብሔርን ቃል በመጠቀም ከእግዚአብሔር ዘንድ ሕይወትን ያፈልቅለታል።

ኢየሱስ አዲስ ልደት በውኃ ጥምቀት ይመጣል ብሎ እያስተማረ አልነበረም። የአዲስ ኪዳን ጥምቀት ከሞት ጋር እንጂ ከልደት ጋር አይያያዝም። ስለሆነም የቱንም ያህል ውኃ መጠቀም በሰው ውስጥ መንፈሳዊ ለውጥን ሊያመጣ አይችልም። በዮሐንስ 3:14-21 አጽንዖት የተደረገው በማመን ጉዳይ ላይ ነው። ምክንያቱም ደኅንነት የሚገኘው በእምነት (ኤፌ. 2:8-9) አማካኝነት ነው። የደኅንነት ማረጋገጫ በውስጥ የሚሰማ የመንፈስ ምስክርነት (ሮሜ 8:9) ነው። መንፈስ ወደ ሰው ሕይወት የሚገባው ደግሞ በሚያምንበት ጊዜ ነው (ኤፌ. 1:13-14፤ ዮሐ. 10:43-48)።

የውኃ ጥምቀት ለክርስቶስ የመታዘዛችንና ስለ እርሱ የመመስከራችን (ማቴ. 28:18-20፤ ዮሐ. 2:41) አንዱ አካል ነው። የውኃ ጥምቀት በምንም መልኩ የደኅንነት መሠረት ተደርጎ ሊወሰድ አይገባም። አለበለዚያ ከብሉይ ኪዳን ቅዱሳን ማንም ወይም በመስቀል ላይ የነበረው ወንበዴም (ሉቃ. 23:39-43) ሊድኑ አይችሉም። በዘመናት ሁሉ አንድ የደኅንነት መንገድ ብቻ ነበር- ያም በእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ማመን ነው። በእርግጥ የእምነት ውጫዊ ማረጋገጫ የሚለዋወጥ ሊሆን ይችላል።

ሥጋዊ ልደት ምጥ እንዳለው ሁሉ (ዮሐ. 16:21)፤ ከላይ መወለድም እንደዚሁ ነው። እኛ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አባል እንድንሆን አዳኞችን በመስቀል ላይ ማማጥና መሠቃየት ነበረበት። (ኢሳ. 53:11)። የኃጢአተኞች ዕጣ ፈንታ ከልብ የሚሰማቸው አማኞችም እነርሱን ወደ ክርስቶስ ለመመለስ በሚቃትቱበት ወቅት በጸሎትና በምሥክርነት ማማጥ አለባቸው (1ኛ ቆሮ. 4:15፤ ገላ. 4:19)።

አንድ ልጅ የሥጋ አባቱን ባሕርይ እንደሚወርስ ሁሉ፤ ከእግዚአብሔር የተወለደም እንደዚሁ ነው። እኛ የመለኮታዊ

ባሕርዩ ተካፋዮች እንሆናለን (2ኛ ጴጥ. 1:4)። ተፈጥሮ ፍላጎትን ይወስናል። ለዚህ ነው ክርስቲያን ለእግዚአብሔር ነገር የፍላጎት ረሃብ የሚሰማው (1ኛ ጴጥ 2:2-3)። ከዚህ ቀደም በሕይወቱ ስፍራ ለነበራቸው ብልሹ ነገሮችም ወደ ኋላ የመመለስ ፍላጎት የለውም (2ኛ ጴጥ. 2:20-22)። የእግዚአብሔርን ቃል በመመገብ ወደ መንፈሳዊ ብስለት ያድጋል (ዕብ. 5:11-14)።

በእርግጥ ልደት ከሕይወት ጋር ይያያዛል። ከላይ መወለድም ከእግዚአብሔር ዘንድ ከሚገኝ ሕይወት ጋር ይዛመዳል። ዮሐንስ ሕይወት የተሰኘውን ቃል በወንጌሉ ውስጥ ሠላሳ ስድስት ጊዜ ይጠቀማል። የሕይወት ተቃራኒ ሞት ነው። በኢየሱስ የማያምን ሰው የእግዚአብሔር ሕይወት፣ የዘላለም ሕይወት፣ የበዛ ሕይወት የለውም። ሕፃናትን ጠፍጥፎ መሥራት እንደማይቻል ሁሉ፣ ክርስቲያኖችንም ከመሬት አንሥቶ መሥራት አይቻልም። ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብ ለማግባት ብቸኛው መንገድ አዲስ ልደት ነው (ዮሐ. 1:11-13)።

መወለድ የወደፊትን ነገር ይዞ ይመጣል። እንደዚሁም እኛ «ሁለተኛ የተወለድነው ለሕያው ተስፋ» ነው (1ኛ ጴጥ. 1:3)። ገና የተወለደ ጨቅላ ሕፃን የኋላ ታሪክ ስለሌለው ሊታሰር አይችልም። በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ እንደገና በምትወለዱበት ጊዜ፣ ኃጢአታችሁ ይቅር የተባለና ደግሞ የማይታወስ ይሆናል። የወደፊት ሕይወታችሁም ብሩኅና ተስፋ ያለው ነው።

ኒቆዲሞስ በፊቱ ላይ የድንጋጤና ግራ የመጋባት ገጽታ የታየበት ሳይሆን አልቀረም። ምክንያቱም ጌታ «ዳግመኛ ልትወለዱ ያስፈልጋችኋል ስላልሁህ ከቶ አታድንቅ ማለት ግድ ሆኖበት ነበርና ነው (3:7)። ኒቆዲሞስ አይሁድ ሆኖ የተወለደ ሰው ነበር። የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ሕዝብ አካልም ነበር (ሮሜ 9:4-5)። በእርግጥ የእርሱ የትውልድ ዘር ከአረማዊ ወይም ከሳምራዊ ሰው ትውልድ በጣም የተሻለ ነበር። ታማኝ ፈሪሳዊ በመሆኑም ሕይወቱ በምሳሌነት የሚጠቀስ ነበር። ኢየሱስ ሮማውያንን እንደገና ተወለዱ ቢላቸው ኖሮ ለኒቆዲሞስ ባልከበደው ነበር። ለአይሁድ እንዲህ ያለ አነጋገር ያበሳጫቸዋል።

ከዚህ በኋላ ጌታችን ሌላ ምሳሌ አቀረበ፡ ነፋስን (3:8-13)። ኒቆዲሞስና ኢየሱስ በሰገነት ላይ ሆነው በሚነጋገሩበት ጊዜ፣ የምሽት ነፋስ እየነፈሰ የነበረ ይመስላል። ነፋስ የሚለው ቃል በዕብራይስጥም ሆነ በግሪክ «መንፈስ» የሚል ትርጉም ይሰጣል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለእግዚአብሔር መንፈስ በምልክትነት የሚያገለግለው ነፋስ ወይም እስትንፋስ ነው (ኢዮ. 33:4፤ ዮሐ. 20:22፤ ዮሐዋ. 2:2)። ነፋስ እንደ መንፈስ የማይታይና ኃይለኛ ነው። የነፋስን እንቅስቃሴ መግለጽ ወይም መገመት አስቸጋሪ ነው።

ኢየሱስ ይህን ምልክት በተጠቀመ ጊዜ ኒቆዲሞስ ወዲያውኑ ሕዝቅኤል 37:1-14 ሳያስታውስ አልቀረም። በዚህ ስፍራ ነቢዩ የተመለከተው በደረቅ አጥንቶች የተሞላ ሽለቆን ነበር። ነገር ግን ለነፋስ ትንቢት በተናገረ ጊዜ፣ መንፈስ መጣና በአጥንቶቹ ላይ ሕይወትን ዘራ። እንደገና ሕይወትን የሰጡት የእግዚአብሔር መንፈስና የእግዚአብሔር ቃል በተጓዳኝነት ነበር። የእስራኤል ሕዝብ (ኒቆዲሞስና ሌሎች የሸንጎ ባልደረቦች) የሞቱና ተስፋ ያልነበራቸው ነበሩ። ሕዝቡ ግብረገባዊነትና ሃይማኖት የነበራቸው ቢሆኑም፣ የመንፈስ ሕይወት ያስፈልጋቸው ነበር።

ከላይ አዲስ ሆኖ መወለድ አስፈላጊ ነገር ሲሆን፣ (ዳግም ልትወለድ ያስፈልጋል)፣ በሌላ በኩልም ደግሞ ምስጢር ነው። ከመንፈስ የተወለደ ሁሉ እንደ ነፋስ ነው። ነፋስንም ሆነ የእግዚአብሔርን ልጅ ሙሉ በሙሉ መግለጽ ወይም ስለ ወደፊት ሁኔታው ማወቅ አይቻልም። ለነገሩም ምንም እንኳን ስለ ሰው አካልና ስለ አሠራሩ ብናውቅም የሰው አወላለድ ሁኔታ ራሱ ገና ምሥጢር እንደሆነ ነው። እያንዳንዱ አዲስ ሕይወት አስደሳችና ልዩ ነው።

ኒቆዲሞስ የመጣው በ «ሌሊት» ሲሆን እስከዚያ ጊዜ ድረስ በጨለማ ውስጥ የሚኖር ሰው ነበር። ኢየሱስ ክርስቶስ ካስረዳውም በኋላ እንኳ ስለ አዲስ ልደት አልገባውም። የኒቆዲሞስ የብሉይ ኪዳን እውቀት፣ የሚያስፈልገውን ብርሃን ሊሰጠው ይገባ እንደነበረ (ዮሐ. 3:10) ኢየሱስ ተናግሮታል። «የአይሁድ መምህር» የሆነ ሰው በቅዱሳት መጻሕፍት ውስጥ

ያሉትን ፍሬ ነገሮች እያወቀ እውነትን ሊረዳ አለመቻሉ ይደንቃል።

ችግሩ ምን ነበር? አንደኛው ነገር፣ የሃይማኖት መሪዎቹ ለክርስቶስ «የምስክርነት ሥልጣን» ለመታዘዝ ፈቃደኞች አልነበሩም (3:11)። ጥናታችንን በቀጠልን መጠን የዚህን «የሥልጣን ግጭት» ሁኔታ እንመለከታለን። የሃይማኖት መሪዎቹ ሙሴን እንደሚያምኑ ቢያሳውቁም ኢየሱስን ግን ማመን አልቻሉም (5:37-47)። ፈሪሳውያን የሚጨነቁበት በእግዚአብሔር ዘንድ ስለመክበር ሳይሆን ከሰዎች ውዳሴን ስለማትረፍ ነበር (ዮሐ. 12:37-50)።

ስለ ምድራዊ ነገር በነገርኳችሁ ጊዜ ካላመናችሁ ሰማያዊ ነገር ብነግራችሁ እንዴት ታምናላችሁ?» (3:12) በማለት ኢየሱስ ጠየቃቸው። ጥልቅ የሆኑ መንፈሳዊ እውነቶችን መናገር ብጀምር ልታምኑላቸው አትችሉም አላቸው።

ኢየሱስ በብሉይ ኪዳን የተጠቀመው ሦስተኛ ምሳሌ በሰንደቅ ላይ የተሰቀለ እባብ የሚል ነበር (3:14-18)። በዘኁልቀ 21:49 ላይ የተጻፈው ይህ ታሪክ ያለ ጥርጥር ከኒቆዲሞስ እውቀት ውጭ አልነበረም። ይህ ታሪክ የእስራኤል ሕዝብ በእግዚአብሔር ላይ በማመፃቸው የተቀጠብት የኃጢአት ታሪክ ነው። በዚህ ዘመን እግዚአብሔር ብዙ ሰዎችን የፈጁ ተናዳፊ እባቦችን ልኮ ነበር። ይህ ታሪክ እንደገና የጸጋ ታሪክ በመሆኑም ይታወቃል። ምክንያቱም ሙሴ ስለ ሕዝቡ በመማለዱ፣ ለመቅሠፍቱ መፍትሔ ተገኝቶለታል። እግዚአብሔር ሙሴን የነሐስ እባብ ሠርቶ ሁሉም ሰው ሊያይ በሚችልበት ዓላማ ወይም ምስሶ ላይ እንዲሰቅል ነገረው። ማንም የተነደፈ ሰው ወደዚህ ወደተሰቀለው እባብ ሲመለከት ወዲያው ይፈወስ ነበር። ስለዚህ ታሪኩ የእምነት ታሪክም ነበር ማለት ነው። ምክንያቱም ሰዎች በእምነት እባቡን በሚመለከቱበት ጊዜ ይድኑ ነበር።

«ተሰቀለ» የተሰኘው ግሥ ድርብ ትርጉም አለው። አንደኛው የመስቀል ስቅላትን (ዮሐ. 8:28፤ 12:32-34) ሲያመለክት፣ ሁለተኛው ደግሞ መከበርንና ከፍ ከፍ መደረግን ያሳያል። ዮሐንስ በወንጌሉ ውስጥ፣ የጌታችን መስቀል የመከበሪያው መንገድ እንደሆነ ገልጿል (12:23)። መስቀል የክብሩ

መደምደሚያ ሳይሆን፤ ወደ ክብር የመሸጋገሪያው መንገድ ነው (2:33)::

የነሐሱ እባብ በሰንደቅ ላይ እንደተሰቀለ ሁሉ፤ የእግዚአብሔር ልጅም በመስቀል ላይ መስቀል አስፈላጊው ነበር። ይህ ለምን ሆነ? እኛን ከኃጢአትና ከሞት ለማዳን ነው። በእስራኤል ድንኳን ውስጥ ለተከሰተው «የመነደፍ መቅሠፍት» መፍትሔው እባቦችን መግደል፤ በመድኃኒት መጠቀም ወይም እባቦች በአካባቢው እንደሌሉ ማስመሰል፤ ፀረ-እባብ ሕጎችን ማውጣት ወይም ወደ ምስሶ መውጣት አልነበረም። መፍትሔው ወደተሰቀለው እባብ በእምነት መመልከት ብቻ ነበር።

ድፍን ዓለም በኃጢአት መርዝ ተነድፎአል። የኃጢአት ዋጋ ደግሞ ሞት ነው (ሮሜ 6:23)። እግዚአብሔር ልጁ ይሞት ዘንድ የላከው ለእስራኤል ሕዝብ ብቻ ሳይሆን ለመላው ዓለም ነው። ታዲያ ሰው ከላይ የሚወለደው እንዴት ነው? ከዘላለም ጥፋትስ የሚድነው ወይም የምትድነው እንዴት ነው? በኢየሱስ ክርስቶስ በማመንና በእምነት ወደ እርሱ በመመልከት ነው።

እ.ኤ.አ. ጥር 6 ቀን 1850 ዓ.ም. በእንግሊዝ የምትገኘውን የኮልፔስተር ከተማ የበረዶ ማዕበል ሊያጠፉት ምንም ያህል አልቀረውም ነበር። ከዚህም የተነሣ አንድ ወጣት ልጅ ዘወትር ከሚሄድበት ቤተ ክርስቲያን ተሰናክሎ ቀረ። ከዚያም አቅጣጫውን ቀየረና በአቅራቢያው ወደምትገኝ አንድ አሮጌ የሜቶዲስት ጸሎት ቤት ጎራ አለ። የዕለቱ ሰባኪ ቀርቶ ኖሮ አንድ በቅጡ ያልተዘጋጀ ሰው ሰባኪውን ተክቶ ይናገር ነበር። የንግግሩ መነሻ ኢሳይያስ 45:22 ላይ ያለው፤ «እናንተ የምድር ዳርቻ ሁሉ፤ እኔ አምላክ ነኝና፤ ከእኔም በቀር ሌላ የለምና ወደ እኔ ዘወር በሉ» የሚል ነበር። መልእክቱን ይሰማ የነበረው ወጣቱ ልጅ ለብዙ ወራት በታላቅ ጉስቱልናና ፀፀት ውስጥ ነበር። ምንም እንኳን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያደገ (አባቱና ወንድ አያቱ ሰባኪዎች ቢሆኑም)፤ የደኅንነት ዋስትና ግን አልነበረውም።

ያ በቅጡ ያልተዘጋጀው ደራሽ ሰባኪ የሚናገረው ዝርዝር ትምህርት ስላልነበረው፤ ብቻ ደግሞ ደጋግሞ፡- «ሰው መመልከትን ለመማር ወደ ኮሌጅ መግባት

አያስፈልገውም፤ ማንም ሰው መመልከት ይችላል - ሕፃን ልጅ እንኳ መመልከት ይችላል!» በማለት በኋይለ - ቃል ይናገር ነበር። ልክ በዚህ ጊዜ በጥግ በኩል የተቀመጠውን ያን ወጣት ልጅ እያየ፣ ወደ እርሱ በጣቱ እያመለከተ «አንተ ወጣት፣ የተጨነቅህ ትመስላለህ። አንተ ሰው ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ተመልከት!» አለው።

ያም ወጣት ልጅ በእምነት ተመለከተ፣ ታላቁ ሰባኪ ቻርልስ ሃደን ስፐርድን የተለወጠው እንግዲህ በዚህ ዓይነት መንገድ ነበር።

በመጥፋትና በመኖር፣ እንዲሁም በፍርድና በደኅንነት መካከል ያለው ልዩነት በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ በሚደረግ እምነት ይወሰናል። ኢየሱስ ወደዚህ ዓለም እንደ ፈራጅ መጥቶ ዓመፀኛ ንፍ ያጠጋውን ሁሉ መደምሰስ አላቃተውም። ነገር ግን አዳኛ ችን ለመሆን ወደዚህ ዓለም በፍቅር መጣ። ከዚያም ስለ እኛ በመስቀል ላይ ሞተ። «የተሰቀለውን እባብ» ሆነ። እባቡ በሙሴ ዘመን ሊሞቱ ለነበሩ አይሁዳውያን ሥጋዊ ሕይወትን ሰጣቸው። ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ለሚያምኑበት ሁሉ ዘላለማዊ ሕይወትን ይሰጣል። እርሱ ለዓለም ሁሉ የሚበቃ ደኅንነት አለው።

ኢየሱስ የተናገረው አራተኛ ምሳሌ በብርሃንና በጨለማ አማካይነት (ዮሐ. 3:19-21) ነበር። በዚህ ወንጌል ከተጠቀሱት ዐበይት ምሳሌዎች (1:4-13) ይህ አንደኛው ነው። ኃጢአተኞች ወደ «ሕይወት ብርሃን» የማይመጡት ለምንድን ነው? መልሱ፡- ጨለማን ስለሚወዱ ነው። በክፉ ሥራቸው ለመቀጠል ይፈልጋሉ፣ ይህ ታዲያ ወደ ብርሃን ከመምጣት ያግዳቸዋል። ምክንያቱም ኃጢአተኛ ወደ ብርሃን በቀረበ መጠን ኃጢአቱ እየተጋለጠበት ይሄዳል። ሰዎች በክርስቶስ እንዳያምኑ የሚያግዳቸው የእውቀት ወይም የእእምሮ ችሎታ ማነስ አይደለም። ጨለማን እንዲወዱና ብርሃንን እንዲጠሉ የሚያደርጋቸው የተግባር ብልሹነትና የመንፈሳዊ ዕውርነታቸው ነው።

በመጨረሻ፣ ኒቆሊሞስ «ወደ ብርሃን» መምጣቱን ልብ በሉ። ግራ በመጋባት ድቅድቅ ጨለማ ውስጥ እንደነበረ (ዮሐ. 3:1-21) የሚታወስ ነው። ነገር ግን በቀራኒዮ ላይ ከክርስቶስ ወገን በቆመ

ጊዜ (19:38-42)፤ በመጨረሻ ከጨለማ ወጥቶ ወደ «ንስሐ ብርሃን» ውስጥ ገባ። የተሰቀለው አዳኝ እውነትም የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ተገነዘበ።

2. ሙሽራው ኢየሱስ (ዮሐ. 3:22-30)

መጥምቁ ዮሐንስ በሄሮድስ ተይዞ ወደ ወሃኒ ቤት እስከገባበት ጊዜ ድረስ፤ አገልግሎቱ ከጌታ ኢየሱስ አገልግሎቶች ጋር ይደራረብ ወይም ይመሳሰል ነበር። ሆኖም ዮሐንስ ማንም እርሱን እንዲከተል አልፈቀደም። የእርሱ አገልግሎት ወደ እግዚአብሔር በግ ማመልከትና ሰዎች በዚህ የእግዚአብሔር በግ እንዲያምኑ መቀስቀስ ነበር። ነገር ግን ሁለት ታዋቂ ሰባኪያን በአንድ ሥራ ላይ በሚጠመዱበት ጊዜ፤ ሁለቱም በቀላሉ ራሳቸውን አንዱን ከሌላው ጋር በማወዳደር በማነጻጸር ፈተና ውስጥ ይገባሉ።

ከዮሐንስ ደቀ መዛሙርት አንዳንዶቹ ክርክር የጫሩ ይመስላሉ። መጀመሪያ ክርክሩ በዶክትሪን (አስተምህሮ) ማለት የመንጸትን ፅንሰ-አሳብ የተመለከተ ነበር። ብዙ ሳይቆይ ወደ ዮሐንስና ኢየሱስ ግላዊ ነገር ውስጥ ገባ። በ3:25 ላይ አንዳንድ ጥንታዊ የመጽሐፍ ቅዱስ ማስረጃዎች «አይሁዶች» ከማለት ይልቅ «አይሁድ» ይላሉ። ይህ ስሙ ያልተጠቀሰ ሰው ኒቆዲሞስ ሊሆን ይችል ይሆን? በርግጥ እርሱ ነው ማለት ባንችልም፤ ሊሆን ይችላል።

የመንጸት ጉዳይ (7:1-23) ለአይሁድ በጣም ጥብቅ ነገር ነበር። በብሉይ ኪዳን ሕግ መሠረት፤ አይሁዶች እግዚአብሔርን ለማገልገልና ለማስደሰት የመንጸትን ሥርዓት በመፈጸም ራሳቸውን በንጽሕና መጠበቅ ያስፈልጋቸው ነበር። የሚያሳዝነው ግን ፈረሳውያን በሕጉ ላይ ብዙ ተጨማሪ ባሕላዊ ሕግን ስላከሉበት፤ ሥርዓቱን መጠበቅ ሽክም ሆኖ ነበር።

የዮሐንስ ደቀ መዛሙርት ሳያስቡት ዮሐንስን ከጌታ ከኢየሱስ ጋር ወደሚወዳደርበት ሁኔታ ውስጥ እየከተቱት ነበር። «ሁሉም ወደ እርሱ ይመጣሉ» (3:26) የተሰኘው አባባል ተስፋ የመቁረጥ ዋይታ ይመስላል። በመጽሐፍ ውስጥ ከታወቁት ሰዎች አራቱ ይህ የማወዳደርና የማበላለጥ አደጋ ገጥሞአቸው ነበር።

እነርሱም ሙሴ (ዘኁ. 11:26-30)፣ መጥምቁ ዮሐንስ (ዮሐ. 3:26-30)፣ ኢየሱስ (ሉቃ. 9:46-50) እና ጳውሎስ (ፊልጵ. 1:15-18) ናቸው። አንድ መሪ ብዙ ጊዜ ችግር የሚገጥመው ከተቃዋሚዎቹ ይልቅ ቀናተኛ ከሆኑ ተከታዮቹ ነው።

መጥምቁ ዮሐንስ ለዚህ ውዝግብ እንዴት መፍትሔ አገኘ ለት። በመጀመሪያ ሁሉም አገልግሎትና በረከት የሚመጡት ከእግዚአብሔር ስለሆነ ምንም ዓይነት ውድድር ሊኖር እንደማይችል (ዮሐ. 3:27) እምነቱን ገለጸ። ስጦታዎቻችንም ሆኑ ዕድሎቻችን ሁሉ የሚመጡት ከእግዚአብሔር በመሆኑ ክብርን መቀበል ያለበት እርሱ ብቻ ነው።

ከዚያም በመቀጠል ዮሐንስ ውብ የሆነ ምሳሌን ያቀርባል። ኢየሱስን ከሙሽራ ጋር ራሱን ደግሞ ከሚዜ ጋር ያነጻጽራል (3:29)። ሙሽራውና ሙሽራይቱ አንድ ላይ ከሆኑ በኋላ የሚዜ ሥራ ይጠናቀቃል። ሚዜ የሙሽራን ድምቀት ለመንጠቅና የእርሱን ስፍራ ለመያዝ ቢጥር ተግባሩ አሳዛኝ ይሆናል። የዮሐንስ ደስታ የሙሽራውን ደስታ መስማትና ሙሽራይቱም ለእርሱ እንደምትገባ ማወቅ ነው።

መጥምቁ ዮሐንስ ገና ከመወለዱ በፊት ጀምሮ በጌታ ይደሰት ነበር (ሉቃስ 1:44)። ዮሐንስ ኢየሱስ ቃል መሆኑን (ዮሐ. 1:23) በማወጃ ደስተኛ ነበር። ኢየሱስ ብርሃን ነበር፣ መጥምቁ ዮሐንስ ደግሞ ብርሃን የሚያመለክት ምሥክር ነበር (1:6-8)።

ብዙ ጊዜ የተለያዩ የጋዜጦችና የመጻሕፍት ግምገማዎችና ካርዶች ይደርሱኛል። አንዳንድ ጊዜ የማነብበው ነገር አእምሮዬን የሚያናውጥ ነው። ከተናጋሪዎችና ከጸሐፊዎች መካከል ተራ ሰዎች የሆኑ በጣም ጥቂቶች ናቸው። እነዚህ ሰዎች በታላላቅ ጉባኤዎች ላይ የሚናገሩ፣ «በዓለም የሚዘዋወሩ» ወይም «ታዋቂ ዲስኩረኞች» ናቸው። ምንጊዜም በጣም ተፈላጊዎች ናቸው። አገልግሎቶቻቸው ደግሞ ከጳውሎስ አገልግሎት ጋር ሲነጻጸር እነርሱ አጉልተው እርሱን ያስነሡታል ተብለው የሚወራላቸው ናቸው።

በሜልቦርን አውስትራሊያ የነበረ አንድ የፕሪስቢቴሪያን መጋቢ፣ ጄ. ሐድሰን ቴይለርን ሲያስተዋውቅ፣ በርካታ አዳናቂ

ቃላትን በተለይም «ታላቅ» የሚለውን በመጠቀም አሻገጉደጉደበት ቴይለር ግን ገና ወደ መስበኪያው መድረክ እንደወጣ፤ «ወዳጆቹ እኔ የገናናው ጌታ ትንሹ አገልጋይ ነኝ» በማለት ንግግሩን ጀመረ። ዮሐንስ በመንግሥተ ሰማይ ሆኖ ይህን ቢሰማ ሃሌሉያውን ባቀለጠው ነበር።

የሙሽራው ምሳሌ ለአይሁድ ሕዝብ ጠቀሜታ የነበረው ነው። ምክንያቱም ያህዌ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር «የጋብቻ ቃል ኪዳን» ነበረው (ኢሳ. 54:5፤ 62:4፤ ኤር. 2:2፤ 3:20፤ ሕዝ. 16:8፤ ሆሴ. 2:19)። የሚገርመው እስራኤል ለቃል ኪዳኗ ታማኝ ስላልነበረች፤ እግዚአብሔር ለተወሰነ ጊዜ ሊተዋት ተገደደ። ዛሬ እግዚአብሔር ለሰሙ የሚሆን ሕዝብን፤ ማለትም የክርስቶስ ሙሽራ የሆነችውን ቤተ ክርስቲያን እየተጣራ ነው (2ኛ ቆሮ. 11:1-3፤ ኤፌ. 5:22-33)። አንድ ቀን ሙሽራው ሙሽራይቱን ለመጠቅለልና ወደ ቤቷ ወደ መንግሥተ ሰማይ ይሂት ሊገባ ይመጣል (ራእ. 19:6-9፤ 21:9)።

«ይገባል» የሚለው ቃል በዚህ ምዕራፍ በሦስት ጠቃሚ መንገዶች በአገልግሎት ላይ ውሏል። ይኸውም በኃጢአተኛው (ዮሐ. 3:7)፤ ከአዳኙ (3:14) እና ከአገልጋዩ (3:30) የሚጠበቅ «ይገባል» ነው።

3. ምስክሩ ኢየሱስ (ዮሐ. 3:31-36)

የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን ከቍጥር 31-36 ያለው ክፍል ስለ ወንጌላዊው ዮሐንስ ይሁን ስለ መጥምቁ ዮሐንስ፤ ስለ ማናቸው እንደሚናገር አይስማሙበትም። እንዲያውም አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች በ3:16-21 ያለው የሐዋርያው ዮሐንስ እንጂ የጌታ ኢየሱስ ንግግር አይደለም ይላሉ። የዚህ ክፍል ጥንታዊ ጽሑፍ ትምህርተ ጥቅስ አይገኝበትም። ይሁንና ቅዱሳት መጻሕፍት በመላ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት የተጻፉ ስለሆኑ፤ እነዚህን ቃሎች ማን ተናገረ? የሚለው ጥያቄ የሚያስከትለው ልዩነት ብዙም የሚያሳስብ አይደለም።

በዚህ አንቀጽ አጽንዖት የተሰጠው ከዮሐንስ ወንጌል ቍልፍ ርእሰ ጉዳዮች አንዱ የሆነው፤ ምስክርነት ነው። «ምስክር» ወይም «ምስክርነት» የሚለው ቃል በግሪኩ ትርጉም አርባ ሰባት

ጊዜ ተጠቅሷል። ዮሐንስ ስለ ኢየሱስ መሰከረ (1:7፤ 5:33)፤ ነገር ግን ኢየሱስም ቢሆን ለእውነት ምስክር ነበር። የእርሱን ምስክርነት መከተል ለምን ያስፈልገናል? ምክንያቶቹ በርካታ ናቸው።

አንደኛው ምክንያት፤ እርሱ የመጣው ከሰማይ ስለሆነ ነው (3:31)። እንዲያው ብቻ በእግዚአብሔር የተጠራ ወይም በሰማያዊ ኃይል የተሞላ አልነበረም። እርሱ ከሰማይ የመጣ ነው። አይሁዶች የተወዛገቡት በዚህ አባባሉ አማካኝነት ነበር። ምክንያቱም እግዚአብሔር ነኝ ማለቱ እንደሆነ ስላወቁበት ነበር (6:38-42)። መጥምቁ ዮሐንስ ከላይ ያመጣ አልነበረም፤ ነኝም ብሎ አልተናገረም። የትኛውም ምድራዊ የእግዚአብሔር መልእክተኛ ከላይ የመጣ አልነበረም። ይህን ለማለት የሚችለውና የአባባሉንም እውነትነት ማረጋገጥ ያለበት ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው።

ኢየሱስ ከላይ የመጣ ስለሆነ፤ አብን የሚወክል እርሱ ነው። የእርሱን ምስክርነት መናቅ፤ አብን መናቅ ነው (5:23)። እርሱ እውነተኛ አምላክ ስለሆነ፤ የእርሱ ምስክርነት እውነት መሆኑን እናውቃለን። ስለዚህም ምስክርነቱን ልናምንና ልንደገፍበትም እንችላለን።

የክርስቶስን ምስክርነት መቀበል የሚገባን ሁለተኛው ምክንያት የምስክርነቱ መፍለቂያ ምንጩ ራሱ ስለሆነ ነው (3:32-33)። እርሱ የሚናገረው ከአብ ያየውንና የሰማውን ነው (8:38)። ምስክርነቱን እንገነዘባለን፤ ኃይሉንም እንለማመዳለን።

የእርሱን ምስክርነት መቀበል ያለብን ሦስተኛው ምክንያት፤ አባት ለልጁ ሥልጣን ስለሰጠው ነው (3:34-35)። እግዚአብሔር ላከው (በዮሐንስ ወንጌል ሌላው ቀላል አሳብ)፤ እግዚአብሔር ቃሉን ሰጠው፤ እግዚአብሔር መንፈስን ሰጠው፤ እግዚአብሔር ሁሉን ነገር ደግሞ ሰጠው (13:3)። እንዴት ያለ ሹመት ነው! የእግዚአብሔርን ልጅ ምስክርነት አለመቀበል ወይም መናቅ በፍጥረተ ዓለም ሁሉ ዘንድ በከበረው ከፍተኛ ሥልጣን ላይ ማመፅ ነው።

ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር በኃጢአት ለጠፋው ዓለም ስላለው ፍቅር እናስባለን (3:16)። ነገር ግን ዮሐንስ የሚያሳስበን አብ ለልጁ ስላለው ፍቅር ነው። ኢየሱስ፣ በአብ «የሚወደድ ልጅ» ነው (ማቴ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃስ 3:22)። አብ ልጁን ስለሚወድ ሁሉን ነገር ሰጥቶታል፤ ደግሞም ሁሉን ነገር ያሳየዋል (ዮሐ. 5:20)። ይህ ፍቅር ምንም ነገር የማይሰስት ፍቅር ነው።

ስለዚህ፣ የእርሱን ምስክርነት በምንቀበልበት ጊዜ፣ የፍቅሩና የብልጽግናው ተካፋዮች እንሆናለን። የክርስቶስን ምስክርነት አለመቀበል በፍቅርና በብርሃን ላይ ኃጢአትን መፈጸም ነው። ጌታችን ለኢየሩሳሌም ከተማ ማልቀሱ የሚደንቀን ሊሆን አይገባም (ማቴ. 23:37-39)፤ ምክንያቱም ጌታ የእርሱን ምስክርነት፣ የእርሱን መልእክቶችና የእርሱን ተአምራት ስላልተቀበሉ፣ የሚጠብቃቸው ፍርድ መሆኑን ስለሚያውቅ ነበር።

መጨረሻ ላይ የተሰጠው ምክንያት ከእግዚአብሔር ቁጣ እንድናመልጥ ነው (ዮሐ. 3:36)። በመልእክቶቹም ይሁን በወንጌሉ ዮሐንስ ቁጣ የሚለውን ቃል የተጠቀመው እዚህ ላይ ብቻ ነው። (በራእይ መጽሐፍ ላይ ግን ስድስት ጊዜ ጠቅሶታል።) ይህ ቁጥር ከ3:18 ጋር ተነጻጻሪ ሲሆን፣ የኢየሱስ ክርስቶስን ምስክርነት በተመለከተ መሃል ሰፋሪ መሆን አይቻልም። ስለዚህ ማመን፣ አልያም መተው እንደሆነ ያብራራል።

«ዘላለማዊ ሕይወት» ማለት በመንግሥተ ሰማይ ለዘላለም መኖር ማለት ብቻ አይደለም። አማኑ ይህን ሕይወት አሁኑኑ የራሱ አድርጎታል ማለት ነው! ይህ ሕይወት በአማኑ ውስጥ ያለ የእግዚአብሔር ሕይወት ነው። የዘላለም ሕይወት ተቃራኒ፣ የዘላለም ሞት፣ የእግዚአብሔር ቁጣ ነው። «በማያምን ግን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁን ተፈርዶበታል» (3:18)። ብያኔው የተሰጠ ሲሆን ተግባራዊነቱ ግን ገና አልተከናወነም። ለምን? ምክንያቱም እግዚአብሔር ታጋሽ ስለሆነና ኃጢአተኞችን ወደ ንስሐ መጥራቱን ገና ስላላቋረጠ ነው (2ኛ ጴጥ. 3:9)።

የሐንስ ምዕራፍ 3 ጠቅለል ተደርጎ ሲታይ፤ ሐዋርያው ጳውሎስ አጽንዖት የሚሰጠው ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ስለሚኖር የግል ግንኙነት ነው።

ሕያው ግንኙነት የሚጀምረው ከአዲስ ልደት፤ ከላይ ከመወለድ ጋር ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን በሕይወታችን ውስጥ በምንቀበልበት ጊዜ፤ የገዛ ሕይወቱን በመጋራት በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ልጆች እንሆናለን።

ይህ ግንኙነት የፍቅር ግንኙነትም ነው። ምክንያቱም እርሱ መሸራው ሲሆን፤ እኛ ደግሞ የመሸራይቱ አካል ነን። እንደ መጥምቁ የሐንስ እኛ እንድናንስ እርሱ ግን እንዲልቅ እንመኛለን። ክብርን ሁሉ፤ ገናንነትን ሁሉ እርሱ ሊቀበል ይገባዋል።

ይህ ግንኙነት የመማር ግንኙነት ነው፤ ምክንያቱም እርሱ የእግዚአብሔርን እውነት ለእኛ የሚያካፍል ታማኝ ምስክር ነው። ቃሉን መቀበል፤ በቃሉ ላይ የመንፈስ ጥሞና ማድረግና ቃሉን የሕይወታችን አካል ማድረግ ምንኛ መታደል ነው!

ይሁን እንጂ እነዚህን በረከቶች መዘንጋት የለብንም። እኛ በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ እንወለድ ዘንድ ኢየሱስ ክርስቶስ መሞት ነበረበት። እኛ የፍቅር ግንኙነት ወዳለበት ደገንነት እንገባ ዘንድ እርሱ የሰዎችን ጥላቻና ፍርድ መቻል ነበረበት። እኛ ይቅርታንና የዘላለም ሕይወትን እንድናገኝ እርሱ በመስቀል ላይ መስቀል ነበረበት።

«እርሱ ሊልቅ እኔ ግን ላንስ ያስፈልጋል» (ዮሐ. 3:30)

የሚለውን እንደ ዋዛ ልንወስድ አይገባም!

ኃጢአተኛዋ ሳምራዊት

ዮሐንስ 4

በምዕራፍ አራት ላይ ጌታችን የተለያዩ ሰዎችን ሲያገለግል እንመለከታለን። እነዚህም፡- ኃጢአተኛዋ ሳምራዊቷ ሴት፣ የራሱ ደቀ መዛሙርት፣ በእርሱ ላመኑ በርካታ ሳምራውያን፣ እና በመጨረሻም ለባለጸጋው ሰውና ቤተሰቡ ናቸው። እነዚህን ሰዎች በጋራ የሚያስተሳስራቸው ነገር ምንድን ነው? በኢየሱስ ያገኙት እምነት ነው። ሰዎች ከተለያዩ ደረጃና ከተለያዩ ሁኔታ እየወጡ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን ማመናቸውን ለአንባቢያኑ በማስረዳት ዮሐንስ የወንጌሉን ዓላማ ከግቡ እያደረሰ ነበር።

1. ሳምራዊቷ ሴት (ዮሐ. 4:1-30)

ፈሪሳውያን በኢየሱስና በመጥምቁ ዮሐንስ መካከል ፉክክር እንዲነሣ ለማድረግ እየታገሉ ስለነበር (3:25-30)፣ ኢየሱስ ይሁዳን ለቅቆ በሰሜን በኩል ወዳለችው ወደ ገሊላ ሄደ። ለዚህ ጉዞው ሦስት አማራጭ መንገዶች ነበሩት፤ እነዚህም፡- በጠረፍ በኩል መሄድ፣ ወይም ዮርዳኖስን ተሻግሮ ወደ ቤሪያ ማሻቀብ፣ አለዚያም በቀጥታ በሰማርያ በኩል ማቋረጥ ነበር። አክራሪ አይሁዳውያን በእነርሱና በሰማርያውያን መካከል ለዘመናት የቆየና ሥር የሰደደ ጥላቻ ስለነበረ በሰማርያ በኩል አያልፉም ነበር።

ሳምራውያን ከፊል አይሁድ ከፊል አረማዊ የሆኑ ቅይጥ ዘሮች ነበሩ። ለዚህ ሁኔታቸው መንሥኤው፣ በ727 ዓ.ዓ. አሥሩ ሰሜናዊ ነገዶች በአሦራውያን እጅ በምርኮ መውደቃቸው ነበር። የዘር ሐረጋቸውን ንጽሕና ለማረጋገጥ ባለመቻላቸው በአይሁድ ዘንድ ተቀባይነት አጥተው ኖሩ። ስለሆነም የራሳቸው የጥላቻውን እሳት ይበልጥ ያጋግመው ነበር። አንዳንድ ፈሪሳውያን ለሳምራውያን ከነበራቸው መራራ ጥላቻ የተነሣ፣ በትንሣኤው እንዳይነሡ እስከ መጸለይ ድርሰው ነበር። የኢየሱስ ጠላቶችም የስድብ ስም ለመስጠት በፈለጉ ጊዜ ሳምራዊ ነበር ያሉት (8:48)።

ጉዳዩ በመለኮታዊ መርሐ ግብር የታቀደ ስለነበረ፤ ኢየሱስ በሰማርያ በኩል አቋርጦ መሄድ ግድ ሆነበት። ይህን ለምን ሆነ? ምክንያቱ፤ በዚያ አንዲትን ሴት አግኝቶ ወደሚያድን እምነት መምራት ነበረበት። ይህም መላ መንደሩን ያናወጠ እውነተኛ እምነት ነበር። ጌታችን ሰውን፤ ከሰው የሚያደላ ጌታ አልነበረም። ቀደም ሲል ግብረገባዊ ለነበረው አይሁድ ምክር መስጠቱ ይታወሳል (ምዕ. 3)። አሁን ደግሞ ግብረገባዊ ላልሆነች ሳምራዊት ሴት መሰከረላት።

ሴቶች ውኃ በሚቀዱበት ከቀኑ 12 ሰዓት ላይ ወደ ያዕቆብ የውኃ ጉድጓድ ዘንድ ደረሰ። ኢየሱስ በውኃ ጉድጓዱ አጠገብ ቁጭ ብሎ እያለ ደቀ መዛሙርት ምግብ ፍለጋ ወደ አቅራቢያው ከተማ ሄደው ነበር። ኢየሱስ ድካም፤ ረሃብና ጥማት ተሰምቶት ነበር። ዮሐንስም ኢየሱስን እንደ የእግዚአብሔር ልጅ ብቻ ሳይሆን እንደ ማንኛውም ሥጋ ለባሽ አድርጎ ያቀርባል። ጌታችን ከኃጢአት በቀር በሕይወታችን የሚገጥሙንን ዓይነት ማናቸውንም ሁኔታዎች እርሱም አልፎባቸዋል። ከዚህም የተነሣ በእያንዳንዳቸው ውስጥ ከእኛ ጋር ለመሆን ብቃት አለው።

ጌታችን ለዚህች ሴት ያቀረበውን ቃለ መጠይቅ በምታነቡበት ጊዜ፤ ስለ ኢየሱስ ያገኘችው እውቀት እያደገ በመሄዱ፤ እርሱ ክርስቶስ ይሆንን? እስከ ማለት እንዳደረሳት ልብ በሉ። ይህ ግንዛቤዋ አራት ደረጃዎች ነበሩት።

እርሱ «አይሁድ» ነው (4:7-10)። በዚያን ዘመን፤ ማንም ወንድ በተለይ ደግሞ መምህር የሆነ ሰው አንዲት ሴትን በአደባባይ ካነጋገረ ከአግባብ ውጭ የሆነ ተግባር እንደፈጸመ ይታመንበት ነበር (4:27)። ነገር ግን የአንዲት ሴት ነፍስ በዘላለማዊ ደኅንነት አደጋ ላይ ስለነበረ፤ ጌታችን የባሕልን ድንበር አልፎ ሄደ፤ እርሱም ውኃ ስጪኝ ባላት ጊዜ ይህች ሴት በጣም ገረማት። የሚያነጋግራትን ሰው የአይሁድ መምህር (ረቢ) አድርጋም ገመተች። ምናልባት ጥያቄው ሌላ ትርጉም ይኖረው ይሆን? ወደሚል ነገር ውስጥ ገባች። በትክክል የፈለገው ምን ይሆን? ብላም አመነታች።

ዮሐንስ በምዕራፍ 9 መጨረሻ ላይ በትምህርተ ጥቅስ ውስጥ ያስቀመጠው አሳብ፤ ለአረማውያን አንባቢዎች የታሰበ ነበር።

ደቀ መዛሙርት ምግብ ለመግዛት ወደ ከተማ መሄዳቸው አይሁዳውያን ከሳምራውያን ጋር «አንዳንድ ግንኙነትን» እንደሚያደርጉ ያመለክታል። ስለዚህ ዮሐንስ ነገሩን ለማጋነን እየጣረ አልነበረም። ይህ ከትምህርተ ጥቅስ ውስጥ የተቀመጠው ሐረግ «ከሳምራውያን ጋር ምንም ዓይነት በጎ ድርጊትን አይጠይቁም» ወይም «ከሳምራውያን ጋር ምንም ዕቃ በጋራ አይጠቀሙም» ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። አይሁዳዊው ኢየሱስ የእርሷን «የረከሰ» መቅጃ ውኃ ሊጠጣበት ጥያቄ ያቀረበው ለምን ይሆን?

የጌታችን የውኃ ልመና ያለ ጥርጥር ንግግር ለመክፈትና ስለ «ሕይወት ውኃ» እውነቱን ሊነግራት ስለፈለገ ብቻ ነበር። ኢየሱስ ለሰዎች በሚመለከርበት ጊዜ፣ ስለ ሞቱ ለመግለጽ እንደ «የንግድ ማስታወቂያ» ያለ ስልትን አይከተልም ነበር። ለኒቆዲሞስ ስለ ዳግም ልደት የነገረው ሲሆን፣ ለዚህች ሴት ደግሞ ስለ ሕይወት ውኃ ነገራት።

ኢየሱስ ስለ ሦስት ጠቃሚ ነገሮች እውቀት እንዳልነበራት ለሳምራዊቷ ሴት አሳያት። እነዚህም፡- እርሱ ማን እንደነበረ፣ ምን ሊሰጣት ይችል እንደነበረ እና እርሷም ስጦታውን እንዴት ልትቀበል እንደምትችል የሚያመለክቱ ነበሩ። በዚህ ስፍራ ዘላለማዊ አምላክ እያናገራት፣ ዘላለማዊ ሕይወትንም እየጋበዛት ነበረ። ሳምራውያንም ቢሆኑ የአይሁድ ሕዝብን ያክል የታወሩ ነበሩ (1:26)። ይሁንና ይህች ሴት የጌታችን ቃላት ስለማረኳት ጭውውቱን ቀጠለች።

«ከያዕቆብ የሚበልጥ» (4:11-15)። ኢየሱስ ይናገር የነበረው ስለ መንፈሳዊ ውኃ ነበር። እርሷ ግን አነጋገሩን ቃል በቃል በመፈታት ተራ ውኃ አድርጋ ወሰደችው። እዚህ ላይም ሰዎች እንዴት አድርገው ቁሳዊውን ከመንፈሳዊው ጋር እንደሚያምታቱ እንደገና እንመለከታለን። ይህን የሚናገርለትን ውኃ እንዲያጠጣት ከመጠየቅ ይልቅ እንዴትና ከወዴት ሊያገኝ እንደሚችል አሳብ ገባት።

በእርግጥ ኢየሱስ ከያዕቆብም፣ ከውኃው ጉድጓድም ይልቃል! የኢየሱስን ምላሽ በሌላ አቀራረብ ስንመለከተው፣ «ከዚህ ዓለማዊ ውኃ የሚጠጣ ሁሉ ወይም ዓለም የምትሰጠውን ማንኛውንም

ነገር ዳግመኛ ይጠማል። ነገር ግን እኔ ከምስጢው ውኃ አንዴ እንኳ የሚጉነጭ ሁሉ ከቶ አይጠማም!» (4:13-14 ተመልከቱ) የዓለም ነገሮች ከቶ የማያረኩ መሆናቸው እንዴት እውነት ነው! ዛሬ በገሃነም ሰዎች «ተጠማሁ» እያሉ እራታቸውን ያቀልጣሉ።

ቀደም ሲል ሕይወት ከዮሐንስ ቊልፍ አሳቦች አንዱ መሆኑን ተመልክተናል። ዮሐንስ ቃሉን ቢያንስ ሠላሳ ስድስት ጊዜ ይጠቅሳል። ካምፕቬል ሞርጋን፣ የሰው ልጅ በሕይወት ለመኖር አየር፣ ውኃና ምግብ እንደሚያስፈልገው ተናግሯል። (እኛ ደግሞ በተጨማሪ ብርሃን ያስፈልገዋል ማለት እንችላለን።) እነዚህ ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል የሚገኙ ናቸው። እርሱ የእግዚአብሔርን «እስትንፋስ» (መንፈስ) ይሰጠናል (3:8፤ 20:22)። እርሱ የሕይወት እንጀራ (6:48) እና የሕይወት ብርሃን (1:4-5) ነው። ከእነዚህም ሌላ የሕይወት ውኃንም ይሰጠናል።

ሴቲቱ በፈጣን ምላሻ ይህን ስጦታ እንዲሰጣት ለመነሻው። ይሁን እንጂ ምን እየጠየቀች እንደነበረች አላወቀችም። የቃሉ ዘር በጭንጫ መሬት ላይ ወደቀ፣ የበቀለው ቡቃያም በቂ ሥር አልነበረውም (ማቴ. 13:20-21)። ይህች ሴት እርምጃ የጀመረች ብትሆንም፣ ገና ብዙ የሚቀራት ነገር ስለነበረ፣ ኢየሱስ በትዕግሥት አስጨረሳት።

ነቢይ (4:16-24)። የልብን አፈር ለዘር ለማዘጋጀት ብቸኛው መንገድ በመተማመን ማረስ ነው። ሳምራዊቷ ሴት ኃጢአቷን እንድታምን ለማስገደድ ኢየሱስ ባሏን እንድታመጣ የጠየቃት ለዚህ ነበር። ግለሂስ ሳያደርጉ መለወጥ አይመጣም። በመጀመሪያ ግለሂስና ንስሐ ከመጡ በኋላ የሚያድን እምነት ይከተላል። ኢየሱስ የዚህችን ሰው አእምሮ አንቅቶታል። ስሜቷንም ቀስቅሷል። ከእነዚህም በበለጠ ሕሊናዋን መንካት ነበረበት። በሌላ አባባል ኃጢአቷን እንድትገነዘብ ማድረግ ነበረበት ማለት ነው።

በዚህ ቃለ ምልልስ ውስጥ የሰጠችው አጭር ምላሽ ባል የለኝም የሚል ነበር። ለምን ቢባል፣ አሁን በፀፀት (ግለወቀሳ) ውስጥ ስለነበረች «አፏ ስለተዘጋ» (ሮሜ 3:19) ነው። ይሁንና ሊገጥማት የሚችል እጅግ መልካም ነገር ቢኖር ይህ ብቸኛው ነው።

ዳሩ ግን ኢየሱስን ከማድመጥ ይልቅ ነገሩን ለማድበስበስ ስለፈለገች በአይሁዳውያንና በሳምራውያን ሃይማኖቶች መካከል ወዳለው ልዩነት ውይይቱን ጠመዘዘችው። ሰው ኃጢአቱን ከሚጋፈጥ ይልቅ ስለ ሃይማኖት መወያየቱ በጣም ይቀልለዋል። ይሁንና ኢየሱስ አሁንም መንፈሳዊ ዕውርነቷን አጋለጠባት። ማንን እንደምታመልክ፣ የት እንደምታመልክ ወይም እንዴት እንደምታመልክ አታውቅም ነበር። አንዳንድ ሰዎች ያለ እውቀትና ያለ እምነት ስለሚያመልኩ፣ ሃይማኖቶች ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ በእኩል ደረጃ ተቀባይነት እንደሌላቸው አብጠርጥሮ ነገራት።

እግዚአብሔር የሚቀበለው እምነት በአይሁዶች በኩል የመጣውን ብቻ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ከአይሁዳዊ መሠረት ያለው ሲሆን፣ አዳኞችንም አይሁዳዊ ነበር። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖችም አይሁዳውያን ነበሩ። በአንድ የእርግጥ ማረፊያ ያገኘሁት ሃይማኖታዊ ሰው፣ የዓለም አዳኝ የመጣው ከኮሪያ እንደሆነ ነገረኝ። ኢየሱስ ግን «መዳን ለአይሁድ ነው» አለ። እግዚአብሔር በሚቀበለው መንገድ እርሱን ሊያመልኩ የሚችሉት በውስጣቸው መንፈስ ቅዱስ ያደረባቸውና ለእውነት የሚታዘዙ ብቻ ናቸው።

እምልኮ በአይሁድ ቤተ መቅደስ ውስጥ ብቻ የተወሰነ መሆኑ ቀርቷል ብሎ መናገር አስደንጋጭ አባባል ነው። ይህ አባባል በዮሐንስ 2:19-21 ካለው ጋርና በሐዋርያት ሥራ 7:48-50 እስጢፋኖስ ከተናገረው ጋር ይያያዛል። የዮሐንስ ወንጌል አዲስ መሥዋዕት (1:29)፣ አዲስ ቤተ መቅደስ (2:19-21፣ 4:20-24)፣ አዲስ ልደት (3:1-7)፣ እና አዲስ ውኃ (4:11) ስለመኖራቸው በግልጽ ይናገራል። ይህን ወንጌል የሚያነቡ አይሁድ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል አዲስ ሥርዓትን መመሥረቱን ማወቅ ይገባቸዋል። የእርጌው ኪዳን ሕግ ስለተፈጸመ ስፍራውን ለቅቋል።

«መሢሐ» (4:25-30)። ይህች ሴት እውቀት ያልነበራት ብትሆንም የምታውቀው አንድ እውነት ነበራት። ይኸውም መሢሐ ሲመጣ የልቧን ምሥጢር ሁሉ እንደሚነግራት ነበር። ይህን እውነት ከወዴት አገኘችው? አናውቅም፣ ነገር ግን ያ ዘር

እስከዚህ ሰዓት ድረስ በልቧ ውስጥ ተቀብሮ ኖሮ አሁን ፍሬ የሚያፈራበት ጊዜ ሆነ። ለዚህ አባባሏ ጌታችን የሰጠው የቃል በቃል ምላሽ «ለእንቺ የምናገረው እኔ፣ እርሱ ነኝ» የሚል ነበር።

በዚህ ነጥብ ላይ ይህች ሴት በክርስቶስ አምና ተለወጠች። ወዲያውኑም ይህን እምነቷን ለሌሎች ለማካፈል ፈለገች። በመሆኑም ወደ መንደሯ ተመለሰችና ክርስቶስን እንዳገኘች ለሰዎች ነገረች። ይህች ሴት የነበራት መንፈሳዊ እውነት የቱን ያህል አናሳ እንደነበረ ስንገነዘብ፣ ቅንዓቷና ምስክርነቷ እኛን በሐፍረት ውስጥ ይከተናል። ይሁንና እግዚአብሔር የእርሷን ቀላል ምስክርነት ስለተጠቀመ፣ ብዙ ሰዎች ኢየሱስን ለማግኘት ወደ ውኃ ጉድጓድ መጡ። የሃይማኖት መምህር፣ «የሕግ ቃል ለሴት ከሚሰጥ ይልቅ ቢቃጠል ይሻላል» አለ። ኢየሱስ ግን ይህን ጠባብ የንቀት አመለካከት አልተቀበለውም።

ወደ ከተማው ተመልሳ በገሠገሠች ጊዜ የውኃ እንስራዋን ለምን ትታ ሄደች? አንደኛው ምክንያት አሁን የሕይወት ውኃ ወደ ውስጧ በመግባቱ ስለረካች ነበር። ሁለተኛው እንደምትመለስ አሳብ ነበራት። ምናልባትም ደግሞ በዚህ መሃል ደቀ መዛሙርትና ኢየሱስ ከእንስራው ውኃ በመጠጣት ጥማቸውን እንዲቈርጡበትም ይመስላል። ከዚህ ቀደም ጸንተው ቆመው የነበሩ የዘረኝነት ግድግዳዎችና ጦርነቶች፣ ስፍራ አልተገኘ ላቸውም። ሁላቸውም በእምነትና በፍቅር አንድ ሆኑ።

ይህች ሴት ኢየሱስን ወዲያውኑ አላመነችውም። ኢየሱስ ብዙ ታግሏታል። በዚህም ለእያንዳንዳችን ሥራ መልካም ምሳሌን ትቀላል። በእርግጥ ይህች ሴት ለደኅንነት ብዙም ተስፋ የተጣለባት አልነበረችም። ሆኖም ግን እግዚአብሔር ድፍን መንደሯን ለመማረክ ተጠቀመባት።

2. ደቀ መዛሙርቱ (ዮሐ. 4:31-38)

ደቀ መዛሙርቱ ምግብ ገዝተው ሲመለሱ፣ ኢየሱስ ከሴት፣ ለዚያውም ሳምራዊ ሴት ጋር ሲነጋገር በማግኘታቸው ዓይኖቻቸውን ማመን ተሳናቸው። ይሁን እንጂ አንዳቸውም ጣልቃ አልገቡም። ጌታቸው የሚያደርገውን የሚያውቅ ስለሆነ፣ የእነርሱ ምክር እንደማያስፈልገው እየተማሩ ነበሩ። ሴትየዋ

ከሄደች በኋላ ግን፤ እንደራበው ያውቁ ስለነበረ ምግቡን እንዲበላ ገፋፋት።

የእርሱ መልስ ግን «እናንተ የማታውቁት የምበላው መብል ለእኔ አለኝ» የሚል ነበር። እንደ ወትሮአቸው ምን ለማለት እንደፈለገ አልገባቸውም። ስለ ተራ ምግብ እየተናገረ መስሎአቸው፤ ከወዴት አግኝቶ ይሆን ብለው ተደነቁ። ከዚያም ቀጥሎ፤ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ ማለትም በዚህ አጋጣሚ ሳምራዊቷን ሴት ወደ ደኅንነት ማምጣት ለነፍሱ እውነተኛ መብል እንደሆነ አብራራላቸው። ደቀ መዛሙርት በእንጀራ ሲረኩ እርሱ ግን የአብን ሥራ በመፈጸም ነበር የረካው።

አንድ ፊልፕስ ብሩክ የተባለ ሰው «በሕይወት ዘመናችሁ ለሕይወታችሁ የሚሆን መብልን ፈልጉ» አሉ። በአንድ ታላቅና ውድ ድግስ ላይ እንደሚሳተፍ ሰው፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ ለእግዚአብሔር ልጅ የጥንካሬውና የእርካታው ምንጭ ሊሆን ይገባል። የምናደርገው ነገር እኛን ከመገንባት ይልቅ የሚያፈራርስን ከሆነ፤ ያ ነገር የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆን አለመሆኑን መጠየቅ ያስፈልጋል።

ጌታችን የእግዚአብሔርን ፈቃድ እንደ ከባድ ሽክም ወይም እንደ መራር ተግባር አልተመለከተውም። ይልቁኑ የእግዚአብሔርን ሥራ የነፍሱ መርኪያ መብል አድርጎ ቆጠረው። የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማድረግ ውስጡን ይመግበውና ያረካውም ነበር። «አምላኬ ሆይ፤ ፈቃድህን ለማድረግ ወደድሁ፤ ሕግህም በልቤ ውስጥ ነው» [መዝ. (140):8]። ሳምራዊቷ ሴትም አሁን የእግዚአብሔርን ፈቃድ እያደረገች ስለነበር ደስታንና እርካታን እያገኘች መጣች።

በመቀጠልም ኢየሱስ ትምህርቱን ከመብል፤ የመብል ምንጭ ወደ ሆነው መከር ለወጠው። በአይሁድ ዘንድ የታወቀውን ምሳሌ ማለትም መከርን ስለመጠበቅ ጠቀሰ። ለሴቲቱ የምስክርነት ቃል ምሥጋና ይግባውና፤ በዚሁ ጊዜም እርሱን ለማግኘት ወደ ውኃው ጉድጓድ እየመጡ ያሉትን መንደርተኞች እያመለከተ ምሳሌውን ቀጠለ። ደቀ መዛሙርት ወደ መንደሩ የሄዱት

ለራሳቸው ምግብ ፍለጋ እንጂ ወንጌልን ለመስበክ አልነበረም።
ሆኖም ግን ሴቲቱ የእነርሱን ቦታ ተካችላቸው።

መከርን በምሳሌነት ማቅረብ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በጣም የተለመደ ነበር። ተዛምዶውም የጠፉ ነፍሳትን ከማዳን አገልግሎት ጋር የተያያዘ ነው። የዘሪና የእንክርዳዱ ምሳሌዎች ሁለቱም (ማቴ. 13:1-30)፣ ከዚህ ቀጥሎ አሳብ ጋር ዝምድና አላቸው። ጳውሎስም በመልእክቶቹ ውስጥ ተጠቅሞባቸዋል (ሮሜ 1:13፤ 1ኛ ቆሮ. 3:6-9፤ ገላ. 6:9)። የእግዚአብሔርን የቃል ዘር በሰዎች ልብ ውስጥ እንዘራለን። ከዚያም ያን ዘር በፍቅራችንና በጸሎታችን እንከተሎታለን። በዚህ ጊዜ ያ ቃል ለእግዚአብሔር ክብር የሚሆን ፍሬ ሊያፈራ ይችላል።

ደቀ መዛሙርት ወደ ሲካር ከተማ እንደተቃረቡ፣ «በዚህ ምንም መከር ሊኖር አይችልም፤ ደግሞም ለእነዚህ ሰዎች እኛን አይሁዶችን ስለሚንቁን መልእክታችን ለእነርሱ፤ ምንም ፋይዳ የለውም» ብለው እንደነበር አያጠራጥርም። ነገር ግን እውነት ሆኖ የተገኘው ተቃራኒው ሁኔታ ነበር። መከሩ ዝግጁ የነበረ ሲሆን፤ በእምነት የራሳቸው አድርገው የሚያጭዱ ሠራተኞችን በመጠባበቅ ላይ ነበር። ምክንያቱ ምን እንደሆነ ባይታወቅም፤ ለክርስቶስ መመስከር በሚታሰብበት ጊዜ፤ ጊዜውም ሆነ ቦታው ሁልጊዜ የሚያመች አይሆንም። ዘርን መዘራት እምነትን ይጠይቃል። ስለሆነም ሁኔታዎች ተስፋ የሚያስቈርጡ በሚመስሉበት ጊዜም እንኳ በእምነት መሥራት ይገባል። መክብብ 11:4 አንብቡና ቃሉን በልባችሁ ያዙት።

በጌታ የመከር ሥራ ላይ ፋክክር ወይም ውድድር የለም። እያንዳንዳችን ለየግላችን የተሰጠን ሥራ ያለን ሲሆን፤ ሁላችንም ደግሞ የእያንዳንዳችን ድካም ተካፋዮች ነን (1ኛ ቆሮ. 3:6-9)። አንዱ ይዘራል ሌላው ያርማል ይከተሉታል፤ ሌላውም ያጭዳል፤ ነገር ግን እያንዳንዱ ሠራተኛ ስለ ሠራው ሥራ የታማኝነት ዋጋውን በኋላ ይቀበላል።

ዮሐንስ 4:38 ለዚህ መከር ሌሎች በሰማርያ እንደደከሙና መንገዱን እንዳቀኑ ያሳያል። እነዚህ ታማኝ ሠራተኞች እነማን እንደነበሩ አናውቅም፤ ማወቅም አያስፈልገንም። ምክንያቱም ዋጋቸውን የሚሰጠው እግዚአብሔር ነውና። ምናልባትም

ከእነዚህ ሰዎች አንዳንዶቹ መጥምቁ የሐንስ ሲሰብክ የለሙ ሳይሆኑ አይቀሩም። ወይም ከየሐንስ ደቀ መዛሙርት አንዳንዶቹ ወደዚህ ከባድ የሥራ ቦታ ደርሰው ይሆናል። የሐንስ ያጠመቀው (3:23) «ሔኖን ሳሌም አጠገብ» መሆኑን አንዳንድ አርኪኦሎጂስቶች ለይተው አመልክተዋል። ይህ ስፍራ ለሲካርና ለያዕቆብ ጉድጓድ አቅራቢያ ከሆነው የመጽሐፍ ቅዱስ ሴክም ይቀርብ ነበር። ሁኔታው እንዲህ ከነበረ፣ መሬቱን ያቀናውና ዘሩን የዘራው መጥምቁ የሐንስ ነበር ማለት ነው። ከዚያም ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ መከሩን አጨዱት። በእርግጥም ሴቲቱ ራሷም ለሰዎቹ በመመስከር የተወሰነውን ዘር ዘርታለች።

ደቀ መዛሙርት ለሚመጡት ዘመናት የሚያበረታቷቸውን ጠቃሚ ትምህርቶች እየተማሩ ነበር። በጌታ ሥራ ብቻቸውን እንደሆኑ መቀጠር አልነበረባቸውም። ደግሞም የትኛውንም በምስክርነት ላይ የዋለ ጊዜ፣ የጠፋ ጊዜ ወይም የባከነ ጉልበት አድርገው መቀጠር አይገባቸውም ነበር። መሬቱን ለማረስና ዘሩን ለመዝራት እምነት ቢጠይቅም እንኳ እግዚአብሔር ግን መከርን እንደሚሰጥ ተስፋ ገብቷል [መዝ. (126):5-6፣ ገላ. 6:9]። በጥቂት ዓመታት ውስጥ ጴጥሮስና የሐንስ በሳምራውያን ሕዝብ መካከል ሌላ መከር የሚያገቡበት ጊዜ ነበር (የሐዋ. 8:5-25)። ዘሩን የዘሩ መከሩን ለማየት አይችሉም ይሆናል፣ ነገር ግን መከሩን የሚያገቡት ያዩታል። ዘሪዎቹንም ስላበረከቱት የታማኝነት ሥራ ያመስግኗቸዋል።

የግሪኩ ትርጉም በየሐንስ 4:38 «ደከሙ» ሲል በየሐንስ 4:6 ላይ ደግሞ «ዛለ» የሚል ትርጉምን ይይዛል። መዝራት፣ ማረምና መኩትኩት (መንከባከብ)፣ መከር ማግባት በቁሳዊ ዓለም ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊውም ቢሆን ከባድ ሥራዎች ናቸው። በመከር ሥራ ውስጥ ለሰነፎች ስፍራ የላቸውም። ሥራው በጣም ከባድና ሠራተኞቹም በጣም ጥቂቶች ናቸው።

3. ሳምራውያኑ (የሐ. 4:39-42)

በሴቲቱ ምስክርነት ምክንያት ብዙ ሳምራውያን አመኑ፤ በኋላም ኢየሱስ ራሱ ሲናገር በለሙ ጊዜ የሚበልጡ አምነዋል። በእርሱ ሁኔታ በጣም ደስ ስለተሰኙ ከእነርሱ ዘንድ እንዲቆይ

ለመኑት። እርሱም ለሁለት ቀናት አብሮአቸው ቆየ። በዚያ አጭር ጊዜ ውስጥ የእርሱ ቃል በሕይወታቸው ፍሬን አፈራ።

አዳዲስ አማኞች በቃሉ ማለትም በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ በጥብቅ መተካላቸው በጣም አስፈላጊ ነበር። እነዚህ ሳምራውያን ሴቲቱ የነገረቻቸውን በማመን፣ መንፈሳዊ እርምጃቸውን ጀመሩ። ነገር ግን ወዲያውኑ በአዳኙ የተነገረውን ቃል ማመን እንደሚገባቸው ተገነዘቡ። ደኅንነታቸው የሁለተኛ ደረጃ ደኅንነት አልነበረም። የእርሱን መልእክት ስላመኑ እንደዳኑ አወቁ። «አሁን እናውቃለን» የተሰኘው አባባል የደስታ ምስክርነታቸው ነው።

እነዚህ ሳምራውያን ኢየሱስን የአይሁድና የሳምራውያን አዳኝ አድርገው በመመልከታቸው፣ በአስተሳሰባቸው ጠባብ የነበሩ ሊመስሉአችሁ ይችላሉ። ነገር ግን እነርሱ እንዲህ ማለታቸው፣ እርሱ «የዓለም አዳኝ» (4:42) መሆኑን ለማመልከት ነበር። መለወጣቸው ገና ጥቂት ሆኖ እያለ፣ የወንጌል መልእክተኝነት ራሕይ በሕይወታቸው ውስጥ ተገለጠ። እንዲያውም የእነርሱ ራሕይ ከሐዋርያቱ የሰፋ ነበር።

ወደ ሰማርያ እንዲያቀና የመራውን የጌታችንን የእንቅስቃሴ ዓላማ ማጤኑ በጣም ጠቃሚነት አለው። መጀመሪያ በኢየሩሳሌም ነበር (2:23)፣ ከዚያም ወደ ይሁዳ መጣ (3:22)። ቀጥሎም ወደ ሰማርያ አመራ (4:14)። ሳምራውያንም እርሱ የዓለም አዳኝ መሆኑን አወጁ። ይህ ደግሞ በሐዋርያት ሥራ 1:8 ላይ ካለው ማለትም «በኢየሩሳሌም፣ በይሁዳም ሁሉ፣ በሰማርያም እስከ ምድር ዳርም ድረስ» ከሚለው ጋር የሚነፃፀር ነው። ጌታችን ለዚህ ምሳሌ ትቶልናል። ምሳሌውን ከተከተልን መከሩን ይሰጠናል።

ይህች ስሟ ያልተገለጸ ሳምራዊ ሴት፣ ፍሬያማ የሆነች አማኝ ነበረች። ፍሬ አፈራች (ብዙዎች አመኑ)፣ ብዙ ፍሬ አፈራች (በጣም ብዙዎች አመኑ)፣ ዛሬም ገና እጅግ ብዙ ፍሬ ለእግዚአብሔር ክብር ታፈራለች (ዮሐ. 15:1-5 ተመልከቱ)። በዚህ በምዕራፍ 4 ላይ ታሪኳ በተመዘገበ ሴት ምስክርነት ስንት የጠፉ ኃጢአተኞች ወደ አዳኙ እንደመጡ ማንም የሚያውቅ የለም።

4. ሹሙ ሰው (ዮሐ. 4:43-54)

ጌታችን ጉዞውን ወደ ገሊላ (4:3) በመቀጠል እንደገና ወደ ቃና መጣ። ገሊላ፡- «ገሊል ሐ ጉይም» በመባል ትታወቅ ነበር። ይህም ማለት የአረማውያን ገሊላ ማለት ነው። እየተባባሰ የመጣው የሃይማኖት መሪዎች ጥላቻ፤ ኢየሱስ በይሁዳ ላለ የገባው ይመስላል። ሆኖም እውነተኛው ተቃውሞና ጥላቻ ሊከሰት ገና ወራት ይቀሩት ነበር። ጌታችን በቤተልሔም የተወለደ ቢሆንም እንኳ የይሁዳ ሰው ተደርጎ ተቈጥሮ አይታወቅም። ይታወቅ የነበረው የገሊላው ነቢይ በመባል ነበር (ዮሐ. 7:52፤ ማቴ. 21:11)። በኢየሩሳሌም ላደረገው አገልግሎቱ ከሕዝቡ ያገኘው ምላሽ ትሕትና የጉደለው የለበጣና ለእርሱ ክብርን የማይመጥን እንደነበረ ተገንዝቧል (ዮሐ. 2:23-25)።

ኢየሱስ ወደ ቃና የተመለሰው ለምን ነበር? ምናልባት በሠርጉ ድግስ ላይ የዘራውን «ዘር» ቡቃያ ለመንከባከብ ፈልጎ ይሆናል። ናትናኤልም የቃና ሰው ስለነበረ፤ እርሱን ለመጎብኘት ግላዊ ምክንያት ኖሮትም ይሆናል። ኢየሱስ በቃና 20 ኪሎ ሜትር ያህል ርቃ ከምትገኘው ቅፍርናሆም የመጣውን ሹም ሰው አነጋገረ። ይህ ሰው ስለ ኢየሱስ ተአምራት ሰምቶ፤ በመሞት ላይ የነበረውን ልጁን እንዲፈውስለት ያን ሁሉ መንገድ ተጉዞ መጣ። እንደሚታወሰው የመጀመሪያው ተአምር በቃና የታየው በእናቱ ልመና ምክንያት ነበር (2:1-5)። አሁን ደግሞ ለሁለተኛ ጊዜ በቃና የተደረገው ተአምር በአንድ አባት ጥያቄ (4:47) ሊከሰት ነው።

ይህ ሰው አይሁድ ነበር። ወይስ አረማዊ? ስለዚህ ጉዳይ የምናውቀው ነገር የለም። በመንግሥት አካል ውስጥ ስለነበረው ደረጃም የምናውቀው የለም። ምናልባት የሄሮድስ ችሎት አንዱ ባልደረባ የነበረ ይመስላል። ይሁንና ብሔራዊ ወይም ማኅበራዊ አቋሙ ግልጽ ባይሆንም፤ ይህ ሰው ዓቅሙንና ተስፋውን ያሟጠጠ ስለነበር የአዳኙን እርዳታ በጽኑ የሚሻ ሰው ነበር። ስለዚህ ኢየሱስ ወደ ቅፍርናሆም ሄዶ ልጁን እንዲፈውስለት በጽኑ «መማፀኑን ቀጠለ»።

ቁጥር 48 ይህን ሹም ሰው የሚገሥጽ ቊጥር አይደለም። ይልቅ ጌታችን በይሁዳና በገሊላ ላሉት ሰዎች የተሰማውን ጎዘን

የገለጸበት ሁኔታ ነበር። «ማየት ማመን ነው» የሚለው አባባል፣ ሁልጊዜ የሚጠፋው ዓለም የሚከተለው የተሳሳተ ፍልስፍና ነው። እንዲያውም የሃይማኖት ሰዎችም እንኳ ይህን አመለካከት ይጋሩታል። ያ ሹም ኢየሱስ ልጁን እንደሚፈውስለት አምኖ ነበር። ነገር ግን በአስተሳሰቡ ሁለት ስሕተቶችን ፈጽሞ አልፈ። እነዚህም፡- ኢየሱስ ልጁን ለማዳን ወደ ቅፍርናሆም መሄድ እንዳለበት ማሰቡና፣ በመሃሉ ልጁ ከሞተ ሁሉ ነገር እንደሚያበቃ መቀጠሩ ነበሩ።

ይሁንና የዚህን ሰው እምነት ልናደንቅ ይገባል። ኢየሱስም «ሂድ ልጅህ በሕይወት አለ» (4:50) ብሎ ብቻ ዝም አለ። ሰውየውም ኢየሱስን አምኖ ወደ ቤቱ ጉዞውን ጀመረ! ሳምራዊቷ ሴትና ይህ ስሙ ያልተጠቀሰ ሹም ቃሉን አምነው በተግባር በማሳየታቸው የኢየሱስን ልብ እጅግ እንዳስደሰቱት አያጠያይቅም።

ልጁም ኢየሱስ እነዚያን ቃላት በተናገረበት ቅጽበት ተፈወሰ። በመሆኑም የሹሙ አገልጋዮች የሆነውን መልካም ዜና ለመንገር እርሱን ፍለጋ ወጡ። (እንደገናም በዚህ ስፍራ የሆነውን ነገር ያወቁት አገልጋዮች ነበሩ፣ 2:9፤ 15:15 ተመልከቱ።) ልጁ የተፈወሰው በሰባተኛው ሰዓት ማለትም በሮማውያን አቈጣጠር ከምሽቱ አንድ ሰዓት ላይ ነበር። የምሽት ጉዞ በጣም አደገኛ ስለነበር አባትየው በምሽት እንደማይንቀሳቀስ የተረጋገጠ ነበር፤ አገልጋዮቹም ቢሆኑ በዚህ አደጋ ውስጥ ሊደፍሩ አልቻሉም። ምንም እንኳ የሚወደውን ልጁን ለማየት ልቡ ቢጓጓም፣ አባትየው ቤት ላለመሄድ መፍቀዱ የእምነቱን ጥንካሬ ያሳያል። በተከታዩ ቀን አባትየውና አገልጋዮቹ ሲገናኙ፣ እነርሱ ያሰሙት ዜና የእርሱን እምነት አረጋግጧል። አባትየው ፈውሱ አዝጋሚ እንደሚሆን ገምቶ ነበር («ይሻለው ጀመር») ልብ በሉ። ነገር ግን አገልጋዮቹ ፈውሱ ፍጹም ቅጽበታዊ እንደነበረ ነው ያበስሩለት።

ይህ ሰው የጀመረው በምስቅልቅል ሁኔታ ውስጥ ሆኖ በማመን ነበር። ልጁን ሊያጣው ምንም ያህል አልቀረውም ነበር። በተጨማሪም ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር ሌላ ምንም የእርዳታ ምንጭ አልነበረውም። ብዙ ሰዎች ከምስቅልቅል ሁኔታቸው ጋር ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ መጡ። እርሱም በከንቱ አልሰደዳቸውም።

የሹሙ የተመሰቃቀለ እምነት ወደ አስተማማኝ እምነት ተሸጋገረ። ቃሉን በማመኑ በልቡ ውስጥ ሰላምን አገኘ። ልጁ ከአደጋ ነፃ መሆኑን በማመን፣ ወደ ቤት የሚያደርገውን የመልስ ጉዞ እንኳ አዘገየ።

በመተማመን ላይ የተመሠረተ እምነቱ የተረጋገጠ እምነት ሆነለት። በእርግጥም ልጁ ፍጹም ተፈውሶ ነበር። ፈውሱም የተፈጸመው ኢየሱስ ቃልን በተናገረበት ቅጽበት ነበር። ሹሙና ቤተሰቡ አማኞች እንዲሆኑ ያደረጋቸው ይህ ሐቅ ነበር። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነው ክርስቶስ መሆኑን አመነ። ይህን እምነቱን ለቤተሰቡም አዳረሰ። መሠረት ያለው እምነት ስለነበረው፣ ምስክርነቱን ለሌሎችም አካፈለ።

ይኸኛው ተአምር ኢየሱስ «ከርቀት ሆኖ» ከፈጸማቸው ተአምራት አንዱ ነው። የመቶ አለቃውንም ሎሌ ከርቀት ሆኖ ነበር የፈወሰው (ማቴ. 8:5፤13፤ ይህ ሰውም በቅፍርናም ይኖር እንደነበር ልብ በሉ)። እንደዚሁም የከነዓናዊቷን ሴት ልጅ በዚሁ መንገድ ፈውሷታል (ማቴ. 15:21-28)። እነዚህ ሁለት ሰዎች አረማውያን የነበሩ ሲሆኑ፣ በመንፈሳዊ አነጋገር «ርቀው» (ኤፌ. 2:12-13) የሚኖሩ ነበሩ። ምናልባትም ሹሙም አረማዊ የነበረ ሳይሆን፣ አይቀርም። ስለዚህም ጉዳይ የምናውቀው የለንም።

ቀጥር 54 ይህ ተአምር ኢየሱስ የፈጸመው ሁለተኛው ተአምር መሆኑን አይናገርም። ይህን ቢያደርግ ኖሮ ዮሐ. 2:23 እና 3:2 የሚቃረኑ ይሆን ነበር። ይህ በቃና ዘገሊላ የፈጸመው ሁለተኛ ተአምር ነው (2:1፤11 ተመልከቱ)። በእርግጥ ለእነዚህ የቃና ሰዎች ልዩ በጉነትን አሳይቶአቸዋል።

ሆኖም ግን ልናስተውለው የሚገባን ሁለቱም ተአምራት «በግል ደረጃ የተፈጸሙ» እንጂ በሕዝብ ፊት የተፈጸሙ አለመሆናቸው ልብ ማለቱ ይገባናል። ማርያም፣ ደቀ መዛሙርቱና አሳላፊዎች መልካሙ ወይን ጠጅ ከወዴት እንደመጣ ቢያውቁም ጉዳዩ ለዕድምተኞቹ ምሥጢር ነበር። (በእርግጥ አገልጋዮቹ ታሪኩን ለሌሎች ነግረው ሊሆን ይችላል።) የሹሙ ልጅ የተፈወሰው በቅፍርናም እንጂ በቃና አልነበረም። ነገር ግን በዚያን ዘመን ወሬ በፍጥነት ይዛመት ነበርና ስለዚሁ ጉዳይም ወሬው አፈትልኮ ወጥቶ ሊሆን ይችላል።

በሰርጉ ድግስ ላይ ኢየሱስ የፈጸመው የመጀመሪያ ተአምር፤ እርሱ በጊዜ ላይ የነበረውን ሥልጣን አሳይቷል። አብ ሁል ጊዜም ውኃን ወደ ወይን ጠጅ እየለወጠ ነበር። ሆኖም ግን ይህን ተግባር ለማጠናቀቅ አንድ ወይም ሁለት ወቅቶችን ይወስድ ነበር። ኢየሱስ ግን ወይን ጠጁን የሠራው በቅጽበት ነበር። በዚህ ዓይነት አካሄድ የጌታችን ተአምራት፤ አብ ሁልጊዜ የሚሠራቸው ተአምራት ቅጽበታዊ ክስተቶች (ድርጊቶች) ነበሩ። «አባቴ እስከ ዛሬ ይሠራል፤ እኔም ደግሞ እሠራለሁ» (ዮሐ. 5:17)። አብ እንጀራን ሁልጊዜ ከወራት እስከ ወራት እያበዛ ነው። ኢየሱስ ግን በቅጽበት ያበዛዋል።

በተመዘገበው በሁለተኛው ተአምር፤ ኢየሱስ ሥልጣኑን በስፍራ ላይ ገለጸ። የታመመው ልጅ በቅፍርናሆም፤ እርሱ ደግሞ በቃና በመሆኑ ኃይሉ የተወሰነ አልነበረም። የልጁ አባት ቃሉን ማመኑን እስከሚቀጥለው ቀን ድረስ የእምነቱን ውጤቱን አለማወቁ ራሱ በእምነት የተሞላ ለመሆኑ ማረጋገጫ ነበር። ይህ ሰው ኢየሱስ የተናገረውን ቃል አመነ፤ እኛም እንዲሁ ልናደርግ ይገባናል።